

Отчет за изпълнението на политиките и програмите на Министерство на образованието и науката към 31.12.2013 г.

I. Отчет на основните параметри на бюджета

1. Отчет на приходите по бюджета на Министерството на образованието и науката към 31.12.2013 г.

№	Наименование на прихода (в лева)	Закон 2013	Уточнен план	Отчет към 31 декември
1.	Данъчни приходи	0	0	0
2.	Неданъчни приходи	30 260 000	11 905 382	8 550 317
2.1.	Приходи и доходи от собственост	13 260 000	10 140 639	6 785 568
2.2.	Държавни такси	0	560 203	560 213
2.3.	Глоби, санкции и наказателни лихви	0	33 441	33 441
2.4.	Други неданъчни приходи	0	1 526 670	1 526 666
2.5.	Внесени ДДС и други данъци върху продажбите		-408 071	-408 071
2.6.	Постъпления от продажба на нефинансови активи (без 40-71)		52 500	52 500
3.	Помощи, дарения и други безвъзмездно получени суми	17 000 000	36 805 364	36 490 414
	Общо	47 260 000	48 710 746	45 040 731

Реализираните приходи включват приходите на МОН и на второстепенните разпоредители с бюджетни кредити към министъра на образованието и науката за отчетния период. Най-голям относителен дял от общия размер на реализираните приходи и доходи от собственост – 53,3 % заемат приходите от продажба на услуги, стоки и продукция в размер на 3 620, 1 хил. лв. Същите са свързани с предмета на дейност на съответния разпоредител и се набират от:

- реализация на продукцията, стоки и услуги от учебно производство;
- реализация на продукцията и услуги от учебна практика;
- провеждане на квалификационни курсове и педагогически услуги;
- приходи от отдых и възстановяване, както и приходи от издателска дейност и разпространение.

Реализираните приходи от наеми на имущество и земя са в размер на 2 902, 8 хил. лв. и представляват 42,8 % от общия размер на реализираните приходи и доходи от собственост.

Реализираните други неданъчни приходи възлизат на 1 526, 7 хил. лв., като най-голям дял от тях 57,6 % са реализирани от НАОА.

Приходите от помощи, дарения и други безвъзмездно получени суми от страната и от чужбина са в размер на 36 490, 4 хил. лв. и представляват 81 % от общия размер на реализираните приходи за периода. От тях 28 715, 2 хил. лв. са получени средства от

Европейската комисия за изпълнението на дейности във връзка със сключени споразумения за финансиране на децентрализирани дейности по програма „Учене през целия живот”, 6 539, 0 хил. лв. са получени приходи по програма „Младежта в действие” от Националния център „Европейски младежки програми и инициативи”.

2. Отчет на разходите по бюджета на Министерството на образованието и науката по политики и програми към 31.12.2013 г.

Наименование на политиките и програмите (в лева)	Закон 2013	Уточнен план	Отчет към 31 декември
Политика за всеобхватно, достъпно и качествено предучилищно и училищно образование	339 114 800	283 358 893	268 428 026
Програма 1: “Осигуряване на качеството в предучилищното и училищното образование”	28 181 085	24 920 314	23 554 733
Програма 2: “Улесняване на достъпа до образование. Приобщаващо образование”	64 378 572	34 850 962	28 143 441
Програма 3: “Училищно образование”	233 543 458	208 031 447	201 994 579
Програма 4: “Развитие на способностите на децата и учениците”	5 822 811	7 929 521	7 409 711
Програма 5: “Образование на българите в чужбина”	7 188 874	7 626 649	7 325 562
Политика „Равен достъп до качествено висше образование”	15 121 000	13 329 035	12 864 409
Програма 6: „Подобряване на достъпа и повишаване на качеството във висшето образование”	3 175 695	3 049 657	3 012 637
Програма 7: „Международен образователен обмен”	2 945 505	2 131 186	1 777 401
Програма 8: „Студентско подпомагане”	8 999 800	8 148 192	8 074 371
Политика „Учене през целия живот”	15 894 745	17 329 245	17 277 344
Програма 9: „Продължаващо обучение”	1 225 262	1 496 591	1 445 044
Програма 10: "Европейска образователна програма Учене през целия живот"	14 669 483	15 832 654	15 832 300
Политика „Развитие на научния потенциал-база за устойчиво развитие”	51 179 300	29 115 996	18 642 425
Програма 11: „Оценка и развитие на националния научен потенциал за изграждане на устойчива връзка образование-наука бизнес, като основа за развитие на икономика, базирана на знанието”	1 328 223	482 386	453 534
Програма 12: „Насърчаване развитието на научната дейност чрез програмно-конкурсно финансиране”	31 399 093	11 361 815	932 806
Програма 13: „Координация и мониторинг на научния потенциал за интегриране в европейското изследователско пространство и глобалната информационна мрежа”	18 451 984	17 271 795	17 256 085
Политика за младите хора	6 202 000	5 242 284	5 242 284
Програма 14: „Младите в действие”	6 202 000	5 242 284	5 242 284
Програма 15: „Администрация”	5 619 800	25 142 074	19 782 525
Общо разходи:	433 131 645	373 517 527	342 237 013

3. Отчет на разходите по бюджетните програми, представени в разбивка на ведомствени и администрирани

Наименование на политиките и програмите (в лева)	Отчет към 31 декември	в т.ч. ведомствени	в т.ч. администрирани
Политика за всеобхватно, достъпно и качествено образование и обучение в училищното образование и предучилищното възпитание и подготовка	268 428 026	256 992 364	11 435 662
Програма 1: "Осигуряване на качеството в предучилищното и училищното образование"	23 554 733	23 062 963	491 770
Програма 2: "Улесняване на достъпа до образование. Приобщаващо образование"	28 143 441	22 513 415	5 630 026
Програма 3: "Училищно образование"	201 994 579	201 992 221	2 358
Програма 4: "Развитие на способностите на децата и учениците"	7 409 711	7 264 031	145 680
Програма 5: "Образование на българите в чужбина"	7 325 562	2 159 734	5 165 828
Политика „Равен достъп до качествено висше образование”	12 864 409	5 415 708	7 448 701
Програма 6: „Подобряване на достъпа и повишаване на качеството във висшето образование”	3 012 637	3 003 572	9 065
Програма 7: „Международен образователен обмен”	1 777 401	1 368 042	409 359
Програма 8: „Студентско подпомагане”	8 074 371	1 044 094	7 030 277
Политика „Учене през целия живот”	17 277 344	8 993 362	8 283 982
Програма 9: „Продължаващо обучение”	1 445 044	1 445 044	0
Програма 10: "Европейска образователна програма Учене през целия живот"	15 832 300	7 548 318	8 283 982
Политика „Развитие на научния потенциал-база за устойчиво развитие”	18 642 425	8 540 858	10 101 567
Програма 11: „Оценка и развитие на националния научен потенциал за изграждане на устойчива връзка образование-наука бизнес, като основа за развитие на икономика, базирана на знанието”	453 534	395 834	57 700
Програма 12: „Насърчаване развитието на научната дейност чрез програмно-конкурсно финансиране”	932 806	941 054	-8 248
Програма 13: „Координация и мониторинг на научния потенциал за интегриране в европейското изследователско пространство и глобалната информационна мрежа”	17 256 085	7 203 970	10 052 115
Политика за младите хора	5 242 284	7 203 970	4 016 142
Програма 14: „Младите в действие”	5 242 284	7 203 970	4 016 142
Програма 15: „Администрация”	19 782 525	19 220 355	562 170
Общо разходи:	342 237 013	306 366 617	41 848 224

II. Преглед на настъпилите промени в организационната структура

През 2013 г. в организационната структура и числеността на персонала в системата на Министерство на образованието и науката настъпиха следните промени:

С Решение на Народното събрание от 29.05.2013 г. за приемане на структура на Министерския съвет на Република България Министерството на образованието, младежта и науката се преобразува в Министерство на образованието и науката. В изпълнение на Решението на НС с ПМС № 142 на МС от 8.07.2013 г. за приемане на Устройствен правилник на Министерството на младежта и спорта, считано от 03.07.2013 г. дейността на дирекция "Младеж" от преобразуваното Министерство на образованието и науката премина към преобразуваното Министерство на младежта и спорта. В изпълнение на ПМС № 142/2013 г. се извърши промяна и във второстепенните разпоредители с бюджет към министъра на образованието и науката, с която Националният център "Европейски младежки програми и инициативи" се определи като второстепенен разпоредител с бюджет към министъра на младежта и спорта. В резултат на извършената промяна числеността в системата на Министерството на образованието и науката беше намалена с 44 щатни бройки, от които 13 щатни бройки от МОН и 31 щатни бройки от НЦЕМПИ.

Числеността на Министерството на образованието и науката беше намалена и с 3 щатни бройки, за да се компенсира числеността на персонала на новосъздаденото Министерство на инвестиционното проектиране.

III. Преглед на изпълнението на политиките

1. Преглед на изпълнението на „Политика за всеобхватно, достъпно и качествено образование и обучение в училищното образование и предучилищното възпитание и подготовка“

За осъществяването на политиката за всеобхватно, достъпно и качествено образование и обучение в училищното образование и предучилищното възпитание през 2013 г. усилията са насочени към осигуряване на условия за:

- повишаване качеството на предучилищното възпитание и подготовка и училищното образование;
- равен достъп до качествено образование;
- подобряване сигурността на училищната среда и отваряне на образователната система;
- развитие на достъпна и гъвкава система на професионалното образование и обучение, насочена към изграждане на икономика, основаваща се на знания и иновации;
- мотивиране и насърчаване на педагогическите специалисти за професионално развитие и кариерно израстване;
- намаляване на отпадащите ученици;
- обвързване на професионалното образование и обучение с потребностите на пазара на труда;

За постигане целите на „Политиката за всеобхватно, достъпно и качествено образование и обучение в училищното образование и предучилищното възпитание и подготовка“ през отчетния период се изпълняват следните програми:

Програма 1: “Осигуряване на качеството в предучилищното и училищното образование”

Програма 2: “Улесняване на достъпа до образование. Приобщаващо образование”

Програма 3: “Училищно образование”

Програма 4: “Развитие на способностите на децата и учениците”

Програма 5: “Образование на българите в чужбина”

Отговорността за изпълнението на целите в областта на „Политиката за всеобхватно, достъпно и качествено образование и обучение в училищното образование и предучилищното възпитание и подготовка” е на Министерството на образованието и науката.

Дейностите за постигане на целите на политиката се осъществяват от министерството в сътрудничество с 28 регионални инспектората по образование, Центъра за контрол и оценка на качеството на училищното образование, Центъра за информационно осигуряване на образованието, Националната агенция за професионално образование и обучение, Националният институт за обучение и квалификация в средното образование, Центъра за учебно-тренировъчните фирми, Учебния център, Националният дворец на децата, Националното издателство за образование и наука „АЗ-БУКИ”, Звеното за оперативно управление и финансово осигуряване на организационните структури на МОН, Националният музей на образованието, Центъра за развитие на човешките ресурси и 28 ресурсни центъра за подпомагане на интегрираното обучение и възпитание на деца и ученици със специални образователни потребности.

2. Преглед на изпълнението на „Политика за равен достъп до качествено висше образование”

През отчетния период продължава работата по усъвършенстване на системата за рейтинг на висшите училища. В съответствие с промяната в Закона за висшето образование въз основа на показателите от системата, част от субсидията за издръжка на обучението се предоставя на база комплексна оценка на качеството на обучението и съответствието му с потребностите на пазара на труда.

За подобряване на условията за достъп до висше образование продължава реализирането на финансови мерки насочени към подпомагане на студенти, докторанти и специализанти:

- предоставяне на стипендии, помощи и награди със средства от държавния бюджет;
- субсидирано ползване на студентски столове и общежития;
- предоставяне на парични помощи за свободно наета квартира;
- финансово подпомагане на проекти на висшите училища за развитие на физическото възпитание и спорта.

Като елемент на системата за студентско подпомагане се развива и системата за кредитиране на студенти и докторанти с държавна финансова подкрепа.

През 2013 г. се изпълнява активно третата фаза на проект „Студентски стипендии”, съфинансиран от Европейския социален фонд по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”.

Стартира изпълнението на дейностите по проект „Студентски практики”, който цели укрепване на връзките на висшето образование с бизнеса и подобряване качеството на висшето образование чрез адаптирането му към пазара на труда.

Подготвят се висококвалифицирани специалисти с висше образование, необходими за всички сфери на обществото. Осъществява се успешно приемствеността между средното и висшето образование чрез осигуряване на достъп до значителен брой специалности на висшето образование чрез признаване оценките от зрелостните изпити от средното образование.

Създадени са законови условия за разширяване на академичната автономия, правото на институциите за висше образование и изследвания за качествен подбор на научно-преподавателските кадри и тяхното научно развитие и кариерно и израстване.

През 2013 година не са констатирани негативни промени във функционирането на системата за висше образование и постигнатите резултати могат да бъдат преценени като устойчиви и стабилни.

За постигане целите на „Политиката за равен достъп до качествено висше образование” се изпълняват следните програми:

Програма 6: „Подобряване на достъпа и повишаване на качеството във висшето образование”

Програма 7: „Международен образователен обмен”

Програма 8: „Студентско подпомагане”

Отговорността за изпълнение на целите в областта на политиката е на Министерство на образованието и науката. Дейностите за постигане на целите на политиката се осъществяват от министерството съвместно с държавните висши училища, Националната агенция за оценяване и акредитация, Националния студентски дом, Центъра за контрол и оценка на качеството на училищното образование и Националния център за информация и документация.

3. Преглед на изпълнението на „Политика за учене през целия живот“

Основните дейности за достигане на целите по политиката през 2013 година бяха насочени към разширяване на достъпа до професионално образование и обучение на възрастни, за насърчаване равенството и участието им във различни форми за професионално и личностно развитие с цел повишаване на адаптивността към икономическите и социални промени.

През отчетния период чрез изпълнението на дейностите по Националната стратегия за учене през целия живот (2008-2013) се създадоха условия за развиване на личностните и професионалните знания, умения и способности чрез насърчаване на участието във всички форми на учене през целия живот за професионално и личностно развитие.

Изготвена е Национална стратегия за учене през целия живот за периода 2014 – 2020 г. с участието на всички заинтересовани страни. Документът обхваща всички форми на образование, обучение и учене – формално, неформално, самостоятелно, в които човек участва през целия си живот. Сред целите на националната политика за развитие до 2020 г. са високо ниво на знания, възможност за иновации, адаптивност спрямо промените в естеството на работата и пълно социално включване.

За постигане целите на „Политика за учене през целия живот”, се изпълняват следните програми:

Програма 9: „Продължаващо обучение”

Програма 10: "Европейска образователна програма Учене през целия живот"

Отговорността за изпълнение на целите в областта на политиката е на Министерство на образованието и науката. Дейностите за постигане на целите на политиката се осъществяват от министерството съвместно с 28 регионални инспектората по образование, Националната агенция за професионално образование и обучение и Центъра за развитие на човешките ресурси.

4. Преглед на изпълнението на „Политика за развитие на научния потенциал – база за устойчиво развитие“

За реализирането на поставените цели бяха постигнати резултати в следните приоритети:

- координация на регионалните, европейските и трансевропейските научни и иновационни програми;
- развитие на научна инфраструктура, обвързана и с приоритетите на научната стратегия;
- разширяване на достъпа до електронните бази данни;
- осъвременяване на регистъра на научната дейност и обвързването му с Еврокрис (мрежа на европейските регистри);
- оценка и анализ на научноизследователската дейност.

В изпълнение на стратегическата цел „Развитие на научния потенциал – база за устойчиво развитие” бяха постигнати следните резултати в полза за обществото:

- участие в международни програми и инициативи на учени;
- включване в международни научни мрежи и осигуряване на достъп до световни бази данни и обмен на информация на научни знания;
- стимулиране на приложната насоченост на изследванията, за да се обвържат с потребностите на бизнеса;
- модернизация на съществуващата научна инфраструктура;
- подобряване статута на учените и тяхното място в обществото.

За постигане целите на „Политиката за развитие на научния потенциал – база за устойчиво развитие” се изпълняват следните програми:

Програма 11: „Оценка и развитие на националния научен потенциал за изграждане на устойчива връзка образование-наука-бизнес, като основа за развитие на икономика, базирана на знанието”

Програма 12: „Насърчаване развитието на научната дейност чрез програмно-конкурсно финансиране”

Програма 13: „Координация и мониторинг на научния потенциал за интегриране в европейското изследователско пространство и глобалната информационна мрежа”

Отговорността за изпълнение на целите в областта на политиката е на Министерство на образованието и науката. Дейностите за постигане на целите на политиката се осъществяват от министерството съвместно с Фонд „Научни изследвания”, Националния

център за информация и документация, Българската академия на науките и висшите училища.

5. Преглед на изпълнението на „Политика за младите хора“

През 2013 г. са реализирани дейности, допринасящи за постигането на основната стратегическа цел в политиката за младежта - подобряване на качеството на живот на младите хора и на условията за успех на всеки млад човек чрез създаване на устойчиви механизми за инвестиране в младежта като значим социален капитал и за мобилизиране на потенциала на младите хора в развитието на България и Европейския съюз.

През този период усилията бяха насочени и към осъществяване на ефективна национална политика за младежта, която да стимулира инициативността на младите хора и техните организации и структури при успешното им развитие и реализация в обществения живот на страната и Европейския съюз.

Изпълнението на мерките по Националната програма за младежта (2011 – 2015) допринесе за насърчаване на гражданската активност и сътрудничеството на младежките организации на местно, регионално и национално ниво и за постигане по-пълно задоволяване на техните потребности.

През този период продължиха реформите в областта на политиката за младежта, предприети с разработването и утвърждаването на Националната стратегия за младежта (2010-2020) и Закона за младежта.

За постигане на целите по „Политиката за младите хора“, министерството изпълнява програма:

Програма 14: „Младите в действие“

Дейностите за постигане на целите на политиката се осъществяват от министерството съвместно с Националния студентски дом и Националния център „Европейски младежки програми и инициативи“, до преминаването му към Министерството на младежта и спорта.

Министерството на образованието и науката изпълнява и следната програма, която не попада в основните области на политика, но подпомага постигането на целите:

Програма 15: „Администрация“

IV. Преглед на изпълнението на програмите

1. Преглед на изпълнението на програма 1 “Осигуряване на качеството в предучилищното и училищното образование”

Изпълнението на дейностите през отчетния период по програмата включва:

1.1. По продукт/услуга - Формиране и реализиране на политики за качествено образование

- Реализирани са дейности по разработването на проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за професионално образование и обучение;

- Разработени са 30 проекта на учебни планове и 40 проекта на учебни програми по нови професии от Списъка на професиите за професионално образование и обучение за учебната 2013/2014 година;
- Изменен и допълнен е Списъка на професиите за професионално образование и обучение в съответствие с потребностите на пазара на труда с 5 професии и 9 специалности;
- Утвърдени със заповед на министъра на образованието и науката и публикувани в ДВ 14 Държавни образователни изисквания за придобиване квалификация по професия; в процедура за проект на наредба – 9; в процедура за утвърждаване – 1 и в процедура за съгласуване с министерства и организации - 2.
- Разработени са и ободрени с РМС № 203/29.03.2013 г. национални програми за развитие на средното образование;
- По НП „Модернизирание на системата на професионалното образование“ са одобрени 36 проекта на професионални гимназии;
- По проект „За по-качествено образование“ по ОП РЧР са изготвени: 55 проекта на ДООИ за учебно съдържание в задължителна подготовка от I до XII клас по всички учебни предмети; 224 проекта на нови/актуализирани учебни програми за задължителна подготовка от I клас до XII клас по всички учебни предмети; 17 проекта на ДООИ за профилирана подготовка по всички учебни предмети; 136 проекта на учебни програми за профилирана подготовка по всички учебни предмети. По проекта са проведени 36 кръгли маси за обсъждания на проектите на учебни програми за задължителна и за профилирана подготовка.
- Проведено е общонационално електронно допитване до всички учителите по български език и литература в страната кои автори и творби следва да залегнат в проектите на учебни програми.
- Разработен е проект на Концепция за развитието на професионалното образование и обучение в България с основните приоритетни направления на въздействие за реформиране на професионалното образование и обвързването му с потребностите на пазара на труда. Като приоритетно направление е изведено осигуряване на възможност за организиране на професионално образование и обучение чрез работа като форма на партньорство между професионална гимназия и работодател, като са определени мерки, действия, срокове, отговорни институции и партньори.
- Събрани, обобщени и анализирани са предложенията за вписване на общински училища в Списъка на защитените училища и в Списъка на средишните училища;
- Организиране и координиране на работата на междуведомствената комисия за актуализиране на Списъка на защитените училища в страната и на Списъка на средишните училища в страната; Изготвени са и са приети от Министерския съвет списъците на защитените и средишните за учебната 2013/2014 година;

1.2. По продукт/услуга - Управление на качеството

- Разработена е системата за управление на качеството на предучилищното училищното образование;
- Актуализира се и се поддържа регистър за оценители на проекти на учебници и за оценители на проекти на учебни помагала;

- Одобрени са учебни помагала за предучилищното възпитание и подготовка и училищното образование;
- Обявена процедура за оценяване и одобряване на учебници по специални учебни предмети за ученици със сензорни увреждания – увреден слух, в съответствие с утвърдените учебни програми по специалните учебни предмети за деца и ученици с увреден слух, както следва: Развитие на речта – учебници по развитие на речта за учениците с увреден слух от I до X клас; Произношение – учебници по произношение за учениците с увреден слух от I до VIII клас.
- Одобрени са учебни помагала по адаптирани програми по БЕЛ за учениците от I – IV клас, живеещи в чужбина;
- Одобрени учебни помагала по майчин турски език за учениците във II и III клас;
- Открита е процедура за оценяване и одобряване на проекти на учебни помагала – 01.11.2013 г. до 05.11.2013 г.;
- Открита е процедура за оценяване и одобряване на проекти на учебници след извършени обективно необходими промени на съдържанието и/или графичния дизайн по всички учебни предмети за III и за VII клас;
- Актуализирани са документите от задължителната училищна документация – за края на учебната 2012/2013 година и за началото на учебната 2013/2014 година. Отпечатана и разпространена е задължителната училищна документация за края на учебната 2012/2013 година и началото на учебната 2013/2014 година;
- Изготвени са анализ и оценка на системата за контрол на образователните структури и анализ и оценка на контролна дейност на регионалните инспекторати по образованието;
- Реализирани са дейности по усъвършенстването на механизма за контрол и инспектиране на образователните институции; за създаване на условия за повишаване на качествена страна на планирането, управлението и организацията на дейността на образователните институции и за въвеждане на независима външна оценка за качеството на предлаганото образование;
- Упражнен е контрол на организацията на самостоятелна, индивидуална, вечерна и задочна форма на обучение и разработване, съгласуване и утвърждаване на училищни учебни планове; на регионални/общински/училищни политики и оценка на резултатите от тяхното прилагане по отношение обхващането и задържането на подлежащите на задължително обучение в училище; на организацията за провеждане на държавните зрелостни изпити; на процесите по изпълнението на националните програми „Оптимизация на училищната мрежа”, мярка „Без свободен час”, „Роден език и култура зад граница”; на реализирането на политиката на интегрирано обучение в общообразователни училища; на организацията на дейността на полуинтернатните групи – училищни политики за осигуряване на условия за целодневна работа в училищата и съдържание на работата на групите; на процесите по изпълнението на годишните планове за квалификация на РИО.
- Реализирани са дейностите по оценяване, класиране и финансиране на общинските програми/проекти за оптимизация на училищната мрежа и проекти за рационализация

на мрежата от професионални училища по Национална програма „Оптимизация на училищната мрежа” за 2013 г.;

1.3. По продукт/услуга - Оценяване на резултатите от обучението

- Организиран и проведен е национален стандартизиран външен оценяване в края на всеки етап на образование и на външни оценявания по общообразователни предмети с представителна извадка от ученици в края на отделни класове с цел изграждане и утвърждаване в практиката на съвременна и ефективна система на външно оценяване;
- Реализирани са дейности по усъвършенстване на организацията на провеждане на държавните зрелостни изпити;
- Организиран и проведен е държавен изпит за придобиване степен на професионална квалификация
- Апробиран е нов формат на държавни зрелостни изпити за профилирана подготовка;
- Разработен е Наръчник за изграждане на училищната система за управление на качеството в професионалните гимназии по проект „Управление за ефективно професионално образование“ по ОП РЧР;
- Изготвени са 31 проекти на учебно-изпитни програми за ДЗИ по профилирана подготовка по всички учебни предмети;
- Разработени и апробирани са тестови задачи; композирани са варианти на тестове за национално външно оценяване по учебни предмети, а именно: IV клас – 4 учебни предмета; VII клас – 11 учебни предмета; VIII клас с интензивно изучаване на чужд език – 6 учебни предмета (за ученици в профилирана и професионална подготовка);
- Разработени са тестови задачи за изпита по български език и математика за прием след VII клас и са композирани по 3 теста по учебен предмет;
- Утвърдени са със заповеди на министъра на образованието и науката 11 национални изпитни програми за държавни изпити по професии за придобиване степен на професионална квалификация и разработени 26 проекта на национални изпитни програми;
- Проведени са 20 обучения с учители по математика;
- Разработени са 10 анализа за резултатите от външното оценяване за IV и VII клас;
- Проведени са:
 - ✓ Регионално външно оценяване в III клас на тема „Начална грамотност по български език и математика” съвместно с РИО София-град, Кърджали, Видин, Русе, Плевен, Ловеч и при участието на 2200 ученици;
 - ✓ Регионално външно оценяване в V клас на тема „Числовата и комуникативната грамотност на учениците в V клас” съвместно с РИО Благоевград, Варна, Видин, Враца, Кърджали, Ловеч, Монтана, Пазарджик, Пловдив, Русе, Силистра, Сливен, Смолян, София-град, София-област, Търговище, Хасково, Ямбол и при участието на 3400 ученици;
 - ✓ Регионално външно оценяване в IV клас на тема „Измерване на постиженията на учениците по Човекът и природата на ниво учебна програма” съвместно с РИО Пазарджик, Видин, Кърджали, Стара Загора, Благоевград, Варна и при участието на 1204 ученици;

✓ Регионално външно оценяване в V клас на тема „Измерване на постиженията на учениците по английски език на ниво учебна програма” съвместно с РИО - Плевен и при участието на 200 ученици;

✓ Регионално външно оценяване в V клас на тема „Измерване на постиженията на учениците по български език и литература на ниво учебна програма” и в IX клас на тема: „Четивна грамотност на учениците” съвместно с РИО Бургас, Варан, Габрово, Благоевград, Хасково, Ловеч, Враца, Пазарджик, Плевен, Стара Загора и при участието на 2000 ученици;

✓ Регионално външно оценяване в V и X клас на тема „Измерване на постиженията на учениците по история и цивилизация на ниво учебна програма (задължителна подготовка)” съвместно с РИО Благоевград, Видин, Враца, Пазарджик, Плевен, Пловдив, София-град и при участието на 1039 ученици в V клас и 2430 ученици в X клас;

✓ Регионално външно оценяване в V и X клас на тема „Измерване на постиженията на учениците по география и икономика на ниво учебна програма (задължителна подготовка)” съвместно с РИО Пазарджик, Пловдив, Русе, Благоевград и при участието на 942 ученици в V клас и 1696 ученици в X клас.

✓ Регионално външно оценяване в VII клас на тема: „Проверка на способността на учениците да решават задачи със свободен отговор по химия и опазване на околната среда” съвместно с РИО Монтана, Видин, Кърджали, Ст.Загора, Кюстендил, Ловеч и при участието на 2087 ученици;

✓ Регионално външно оценяване в VII клас на тема „Проверка на способността на учениците да решават задачи със свободен отговор по физика и астрономия” съвместно с РИО Видин, Кърджали, Кюстендил, Ловеч, Монтана, Стара Загора и при участието на 1500 ученици;

✓ Регионално външно оценяване в X клас на тема „Измерване на постиженията на учениците по химия и опазване на околната среда на ниво ДООИ за УС – гимназиален етап” съвместно с РИО Видин, Плевен, София-град, Силистра и при участието на 750 ученици;

✓ Регионално външно оценяване по професионални направления „Хотелиерство, ресторантьорство и кетъринг” и „Икономика” на тема „Измерване на степента на усвояване на общо професионални ключови компетентности” съвместно с РИО Видин, Монтана, Плевен, Благоевград, Ловеч и при участието на 506 ученици.

- Проведено е основно изследване на Международното изследване на преподаването и ученето – TALIS 2013, с участието на 3910 учители, 147 директори от 147 училища;
- Подготвен е превод на тестовите задачи и на въпросниците, които ще бъдат използвани в пилотното изследване, като част от подготовката на PISA 2015;
- Извършена е обработка и анализ на резултатите от участието на България в Програмата за международно оценяване на 15-годишните ученици – PISA 2012, с основна оценявана област “математика”; съставен е сборник;
- Реализирани са дейности, свързани с популяризиране на резултатите и изводите от международни сравнителни оценявания.

1.4. По продукт/услуга - Ориентиране на средното образование към пазара на труда

- Центърът на учебно-тренировъчните фирми е обслужил 70 училища, 363 учебно-тренировъчни фирми над 5120 ученици и студенти;
- Създадени и постоянно актуализирани електронни продукти за обучение – регистри и служби на ЦУТФ, поддържа се интернет страница, както и ежедневно се обменят учебни материали с учебно-тренировъчните фирми;
- Проведен е 16 Международен панаир “ТФ ФЕСТ 2013” – Панаир „Млад предприемач” като част от проект “Мост между училището и бизнеса” за създаване на трайна връзка и сътрудничество между образованието и бизнеса, представени са постиженията на учениците пред университети и бъдещи работодатели и са осигурени възможности реални фирми да станат ментори на тренировъчните. ТФ ФЕСТ 2013 е проведен като част от Националния календар за състезанията по професии. Участие са взели 125 тренировъчни фирми, 742 ученици, 10 студенти, 119 учители, 10 преподаватели от 56 училища, от 1 университет и от 49 населени места не само от България, но и от Гърция, Косово, Румъния, Черна гора, Люксембург, Молдова и Сърбия;
- На ТФ ФЕСТ 2013 се проведе четвъртото годишно издание на Академия корпоративна социална отговорност с участието на управителите на учебно-тренировъчните фирми;
- Проведен е конкурс за защита на интелектуалната собственост БРАНДИКО съвместно с Министерство на икономиката, енергетиката и туризма;
- Създадени са учебни програми за работа в учебно предприятие; разработени са учебни материали, бланки, методически материали; софтуер за работа в учебно предприятие
- По проект „Ученически практики“ по ОПРЧР работят 390 училища (95%) от общо 408 гимназии, осъществяващи обучение за придобиване на квалификация по професии. По проекта успешно са приключили обучението си на реално работно място във фирма 11 608 ученици. В проекта са включени 2594 наставници и 1987 учители и директори;
- По проект „Система за кариерно ориентиране в училищното образование“ по ОПРЧР 150 кариерни консултанти са преминали обучение и са получили сертификат за кариерно консултиране. 390 823 ученици от I до XII клас са включени в програми по кариерно ориентиране;

1.5. По продукт/услуга - Информационни и комуникационни технологии в българските училища

- Осигурен е лицензиран софтуер за системата на образованието;
- Осигурена е комуникационна и интернет свързаност и достъп на училища до образователни и информационни ресурси включително и до Паневропейската образователна мрежа;
- Осигурена е функционалността на националния център за управление на комуникациите и на регионалните центрове на училищната мрежа;
- Изготвен е детайлен анализ на съществуващите компютърни мощности в рамките на системата на средното образование;
- Изготвен е анализ на съществуващата комуникационна свързаност и изготвяне на тригодишен план за ъпгрейд на инфраструктурата и на съществуващото комуникационно и безжично оборудване в училища, регионални възли и национален център за управление на комуникациите и план за поетапно актуализиране на съществуващите технологии и мощности;

- Осигурен е достъп до националната и паневропейската образователна инфраструктура, както и до информационни ресурси, предоставяни от необразователни институции;
- Поддържат се пет регистъра в системата на средното образование: „Регистър за План-прием в държавните и общинските училища в системата на СО”, „Регистър на училищата, детските градини и обслужващи звена в системата на СО (средното образование)”; „Регистър на децата и учениците, обхванати в системата на СО”; „Регистър на персонала в системата на СО” и „Регистър на паралелките и учебния план в системата на СО“;
- В Центърът за информационно осигуряване на образованието за четири кампании са събрани, проверени, обобщени на национално ниво и предоставени на МОН за ползване три национални бази данни в сферата на средното образование с цел актуализиране на информацията в УИС на МОН за училищата, детските градини, обслужващите звена – АдминМ;
- През 2012/2013 учебна година бе внедрен онлайн регистър за движението на учениците, който спомогна дублирането на учениците да се сведе до нула и да се следи движението им. За новата 2013/2014 година бяха отразени в базите данни на училищата и детските градини нови показатели за учениците и децата на ресурсно подпомагане. Информацията по новите показатели е събрана и обобщена;
- Ежеседмично НИОН „Аз Буки” издава вестник „Аз Буки” – общо 52 броя за 2013 г. За 2013 г. са издадени също: 9 броя на сп. Педагогика, 6 бр. на сп. История, 6 бр. на сп. Стратегии на образователната и научна политика, 6 бр. на сп. Математика и информатика, 6 бр. на сп. Професионално образование, 4 бр. на сп. Философия, 6 бр. на сп. Химия. Природните науки в образованието, 6 бр. на сп. Чуждоезиково обучение, 6 бр. на сп. Български език и литература;
- Националният музей на образованието – Габрово е реализирал 633 ”Пътеки на знанието”- екскурзоводни беседи, съобразени с възрастта на посетителите и изучавания учебен материал, 42 тематични беседи с групи работещи по проект ”Успех”, 34 исторически справки за потвърждаване чествания на училищни юбилеи, 23 научно информационни справки, свързани с краезнание и история на училищата; обслужени са 12 342 посетители в постоянни и временни експозиции, от които 9 350 учащи, 2 462 възрастни и 420 студенти.

1.6. По продукт/услуга - Квалификация, кариерно развитие и диференцирано заплащане

- Изпълненени са дейностите по Национална програма „Квалификация”, одобрена с РМС № 203 от 29.03.2013 г., както следва:
 - ✓ проведено е обучение на: 97 педагогически съветници на тема: „Умения за разработване и управление на проекти за личностно и кариерно развитие“; 120 учители, преподаващи български език или математика в слети паралелки в начален етап на образованието (I-IV клас) на тема: „Подобряване на качеството на образование при работа със слети паралелки“; 120 възпитатели в общежития по развиване на компетентност за ранна превенция на рисковото поведение и преодоляване на зависимости; 50 учители по френски език на тема: „Педагогическата иновация в областта на преподаването на и по френски език и обучението по предмети на чужд

език в помощ на билингвизма“; 40 учители по природни науки в ЦЕРН – Женева; 25 обучители в прогимназиален етап по програма „Предприемачество“ на тема: „Формиране и развитие на предприемачески компетентности в прогимназиален етап на училищното образование“;

✓ организирана и проведена е Национална конференция „Водим бъдещето за ръка“ с 400 участници;

✓ организиран и проведен е Национален конкурс „Училището – желана територия на ученика“ – 63 участника и издаден сборник;

✓ организирана и проведена е Национална конференция с международно участие в НАОП „Николай Коперник“ – гр. Варна на тема: „Европа – територия на знанието“ с 200 участника;

✓ организиран и проведен е Национален конкурс за учители с добри педагогически практики по гражданско образование на тема „Гражданската култура в училищната общност“ – 142 участника и издаден сборник;

✓ организирана и проведена е Национална конференция „Гражданското образование 2013 – Мисията е възможна“ – 150 участника, издаден сборник;

✓ издаден е сборник по физика от проведената ХLI национална конференция по въпросите на обучението по физика „Проблеми и перспективи пред образованието по физика в средното училище и университетите“;

✓ проведена е Национална конференция „Водим бъдещето за ръка“ и е издаден сборник с публикувани добри практики;

- по проект проект BG051PO001-3.2.03-0001 „Управление за ефективно професионално образование“ по ОП РЧР е проведено двуетапно обучение за усъвършенстване на управленските умения на представители на 142 професионални гимназии, на експерти по професионално образование от РИО, на представители на МОН и на социалните партньори за въвеждане, поддържане и оценяване на системи за управление на качеството в професионалните гимназии;
- съвместно с Българската браншова асоциация „Пътна безопасност“ е проведено обучение на експертите от всички РИО, отговарящи за дейностите по възпитание и обучение на децата и учениците по Безопасност на движението по пътищата в детските градини и училищата за актуализиране на обучението и въвеждане на Система за управление на дейностите по проблема.

1.7. По продукт/услуга - Финансова децентрализация

- Оказана е методическа помощ на общинските администрации и директорите на училища и детски градини при разработване на формулата за разпределение на средствата по единните разходни стандарти и са проведени работни срещи в 4 общини с цел подобряване на механизма за разработване на формулата като средство за оптимално разпределение на финансовия ресурс, осигуряван от държавата;
- Публикувана е информацията за броя на децата и учениците, по които са разчетени средства за образование, получени от ПРБК по ЗДБРБ за 2013 г.;
- Публикувана е информация за броя на децата и учениците в делегираните от държавата дейности, финансирани чрез общинските бюджети за 2013 г. по видове единни разходни стандарти и общини, съгласно информационната система „Админ М“;

- Изготвени са указания съвместно с Министерство на финансите за прилагане на системата на делегирани бюджети за 2013 г.

1.8. Отчет на показателите за изпълнение на програмата

Показатели за изпълнение	Мерна единица	Закон 2013	Уточнен план 2013	Отчет 31.12.2013 г.
Програма 1 “ Осигуряване на качеството в предучилищното и училищното образование ”				
*Разработени и актуализирани законови и подзаконови нормативни актове	Брой	2	2	2
*Разработени и утвърдени учебни планове по новата структура за ПОО	Брой	500	500	30
*Разработени и утвърдени учебни програми/модули по нови учебни планове	Брой	800	800	78
*Информационен регистър за оценяване и одобряване на програмите за обучение за повишаване на квалификацията на педагогическите специалисти	Брой	1	1	
*Училища с високоскоростен интернет достъп	%	100	100	100
*Училища с лицензиран софтуер	%	100	100	100
*Училища със зони за безжичен интернет	%	10	10	20
*Брой компютъризирани работни места в училищата	Брой	70 000	70 000	73 000
*Училища, обхванати от информационно-управленската система на образованието	%	100	100	100
* Външна оценка на всеки етап от училищното образование – проведени изпити	Брой	13	13	13
*Ученици, придобили степен на професионална квалификация	%	84	84	86
*Разработени национални изпитни програми за придобиване степен на професионална квалификация по нови професии	Брой	50	50	11

1.9. Отчет на разходите по програмата

Разходи по програмата (в лева)	Закон 2013 г.	Уточнен план	Отчет към 31 декември
I. Общо ведомствени разходи	17 378 585	24 035 101	23 062 963
от тях за:			
Персонал	12 786 076	12 787 987	12 334 614
Издръжка	4 592 509	4 682 943	4 598 796
Капиталови разходи		6 564 171	6 129 553
II. Администрирани разходни параграфи по бюджета	10 802 500	885 213	491 770
от тях за:			
Издръжка	10 802 500	863 624	467 405
Членски внос		3 933	0
Текущи трансфери, обезщетения и помощи за домакинствата		17 184	24 200
Субсидии за нефинансови предприятия		451	144
Субсидии за организации с нестопанска цел		21	21
Общо разходи (I+II)	28 181 085	24 920 314	23 554 733
Численост на щатния персонал	582	580	582

Общият размер на отчетените разходи по програмата към 31.12.2013 г. е 23 554,7 хил. лв. Ведомствените разходи са в размер на 23 063,0 хил.лв. и включват разходите на министерството и ВРБК за предоставяне на изброените по-горе продукти/услуги, в т.ч. и разходите по НП „Квалификация”, НП „Информационни и комуникационни технологии (ИКТ) в училище“, НП "Модернизиране на системата на професионалното образование" и НП „Оптимизация на училищната мрежа”, модул „Рационализация на мрежата от професионални училища“. Администрираните разходи са в размер на 491,8 хил.лв. и включват платените за 2013 г. такси са участие в международни изследвания PIRLS, TIMSS, PISA, TALIS и ICCS – 467,4 хил. лв. и разходи за награди в размер на 24,2 хил.лв. за доказани високи постижения в извънкласната и извънучилищната дейност на национални и международни конкурси в областта на литературата, изобразителното изкуство, фотографията и компютърната рисунка.

2. Програма “Улесняване на достъпа до образование. Приобщаващо образование”

Изпълнението на дейностите през отчетния период по програмата включва:

2.1. По продукт/услуга - Формиране и реализиране на политики за достъп до качествено образование

- Изработена е и приета от Министерския съвет Стратегия за намаляване на дела на преждевременно напусналите образователната система (2013-2020);
- Разработва се координационен механизъм за изпълнение на Стратегията за намаляване на дела на преждевременно напусналите образователната система (2013-2020);
- Реализирани са дейности по въвеждане на информационна система за събиране на информация за застрашените от отпадане ученици с цел превенция и подкрепа;
- В рамките на Национална програма „С грижа за всеки ученик”, Модул „Осигуряване на допълнително обучение за деца от подготвителните групи” е организирано допълнително обучение на деца от подготвителните групи в детските градини и в училищата в 420 групи с включени 2632 деца.
- В рамките на Национална програма „С грижа за всеки ученик”, Модул „Осигуряване на допълнително обучение на учениците за повишаване на нивото на постиженията им по общообразователна подготовка” е организирано допълнително обучение в училище на ученици от III, IV, V, VI, VII и VIII клас по учебни предмети от културнообразователните области „Български език и литература”, „Обществени науки и гражданско образование”, „Природни науки и екология” и по учебния предмет „Математика”. Броят на училищата, участвали в модула е 313, броят на сформираните групи е 1077, а общият брой на учениците, включени в обучението, е 6 221.
- Оптимизирани и рационализирани са дейностите по събиране, обобщаване и анализ на информация за отсъствията на учениците по класове и степени на образование.
- Изготвен е и утвърден от министъра График на дейностите за осигуряване на учебници и учебни помагала за учебната 2013/2014 година, които е публикуван на електронната страница на МОН;
- Организиран са дейностите по заявяване на учебниците и учебните помагала; указана е методическа помощ на училищата и общинските администрации при изготвяне на заявките за учебници и учебни помагала и сключването на договорите с издателствата;

- Разпределени са и са предоставени на първостепенните разпоредители с бюджет средствата за закупуване на учебниците и учебните помагала. Разпределението на средствата е публикувано на електронната страница на МОН;
 - Обобщена е получената от РИО и общините информация за сключените договори с издателствата и сроковете за доставка и за проверки по отношение на осигуряването, опазването и съхраняването на учебниците, предоставяни за безвъзмездно ползване;
 - Създадена е възможност за целодневно обучение на учениците от начален етап – ПМС № 186 на МС от 07.09.2010 г. за осигуряване на целодневна организация на учебния ден за учениците от I до IV клас в държавните и общинските училища (изм. – ДВ, бр. 40 от 2013 г., в сила от учебната 2013/2014 г.) и са осигурени условия за провеждане на целодневна организация на учебния ден за учениците от начален етап в държавните и общински училища;
 - Дейностите по целодневна организация на учебния процес за учениците от I до VIII клас в средишните училища, в т.ч. и осигуряване на обедното хранене на учениците, се финансират по проект BG051PO001-3.1.06 „Подобряване на качеството на образованието в средишните училища“;
 - Осигурени са средствата за подпомагане храненето на учениците от подготвителните групи и учениците от I до IV клас за 2013 г. за държавните и общински детски градини и училища; методически са подпомогнати училищата при прилагането на нормативната уредба, свързана с храненето на учениците;
 - Организиран и координиран са дейностите по осигуряване на безплатен транспорт на децата и учениците. Изготвена е база данни за пътуващите ученици по училища, населено място община и област. Събирани са заявки от общините за транспортното обслужване на децата и учениците;
 - Изготвено и прието е ПМС № 33/15.02.2013 г. за условията за получаване на стипендии за учениците след завършено основно образование. Оказана е методическа помощ на училищата, свързана с прилагане на новата нормативна уредба касаеща стипендиите на учениците;
 - Със заповед на министъра на образованието и науката са определени условията и реда за разпределение на средствата за стипендии въз основа на образователните резултати на училищата. Изготвено е разпределението и са предоставени на ПРБК средствата за стипендии за образователни резултати на училищата;
 - Осигурени са средствата за стипендии на учениците след завършено основно образование за 2013 г. на държавните и общински училища.
- 2.2. По продукт/услуга – Приобщаващо образование на деца и ученици със специални образователни потребности**
- Осъществена е координация за разработването на учебни планове за професионални паралелки за ученици със специални образователни потребности за придобиване на първа степен на професионална квалификация, като е разработен проект на Учебен план за професионално образование по рамкова програма „А“ с придобиване на първа степен на професионална квалификация по професия код 621110 „Работник в растениевъдството“, специалност код 6211102 „Трайни насаждения“, от професионално направление код 621 „Растениевъдство и животновъдство“, дневна форма на обучение,

прием след завършен VIII клас на помощно училище, както и проекти на учебни програми за задължителна професионална подготовка по учебните предмети от учебния план.

- Чрез 28 ресурсни центъра за подпомагане на интегрираното обучение и възпитание на деца и ученици със специални образователни потребности са осигурени ресурсни учители, психолози, логопеди и рехабилитатори на слуха и говора за ресурсно подпомагане на интегрираното обучение на 11 872 деца и ученици със специални образователни потребности в общо 1988 детски градини и училища, от които в 649 детски градини. Същевременно в изпълнение на проект „Включващо обучение“ в 84 пилотни общообразователни училища са назначени общо 332 специалисти, от които 84 психолози, 175 ресурсни учители, 60 логопеди, 10 слухово-речев рехабилитатор и 3 учители на зрително затруднени ученици, за подпомагане на обучението на 1508 деца и ученици със специални образователни потребности.
- Осъществена е координация и са реализирани дейности за осигуряване на подкрепяща среда (включително учители консултанти и удължено време за изпитите) за участие в националното външно оценяване (IV, VII и VIII клас) на общо 74 ученици с нарушено зрение;
- Осъществена е координация и са реализирани дейности за осигуряване на подкрепяща среда (включително учители консултанти и удължено време за изпитите) за полагане на държавните зрелостни изпити на общо 152 зрелостници със специални образователни потребности;
- Ежегодно се подкрепя провеждането на семинари и обучения за учители и специалисти с педагогически функции – психолози, логопеди, рехабилитатори на слуха и говора и др., работещи с деца и ученици с нарушено зрение в детски градини и училища, както и за ресурсни учители, подпомагащи деца и ученици със зрителни увреждания в общообразователна среда. До момента са проведени шест такива семинара и обучения по инициатива на Министерството на образованието и науката и Българската асоциация за обучение на зрително затруднени деца с участието на преподаватели от Софийския университет „Св. Климент Охридски“.
- Предоставени са комплексни логопедични терапии, базирани на създадените стандарти в логопедичната работа, прилагани са нови технологии за логопедично въздействие;
- Реализирани са програми за родителска интервенция, за взаимодействие с учители и за взаимодействие с обществеността;
- За подпомагане на интегрираното обучение и възпитание на деца и ученици със специални образователни потребности са организирани и/или проведени 322 обучения от ресурсните центрове, както и са организирани и/или проведени 240 обучения от ресурсните центрове за специалисти от самите ресурсни центрове. В тези обучения са участвали общо 1925 учители и специалисти с педагогически функции, като някои от тях се участвали в повече от едно обучение;
- В съответствие с утвърдените учебни програми по специалните учебни предмети за деца и ученици с увреден слух е стартирана процедура по оценяване и одобряване на проекти на учебници по специалните учебни предмети за учениците със сензорни увреждания – с увреден слух, както следва:

✓ развитие на речта – учебници по развитие на речта за учениците с увреден слух от I до X клас;

✓ произношение – учебници по произношение за учениците с увреден слух от I до VIII клас.

- Проведено е обучение на психолози, ресурсни учители и специалисти, назначени в пилотни училища по проект BG051PO001-4.1.07 „Включващо обучение”. Съвместно с Логопедичен център – София са изработени езикови тестове за 4-5 и 6 годишни деца и програми за езиково, психомоторно и когнитивно развитие с цел превенция на обучителните трудности.
- По проект BG051PO001-4.1.07 „Включващо обучение” са проведени срещи на парньорите от неправителствения сектор с децата, с родителите и с учители от пилотните 84 общообразователни училища; извършена е подготовка и проведени дни на толерантността; проведен е национален обучителен лагер с участието на 340 деца със и без специални образователни потребности, родители и учители; разработени са материали за издаване на сборници, наръчници, ръководства и други.

2.3. По продукт/услуга – Приобщаващо образование за деца и ученици от етническите малцинства

- Осъществявани са периодични срещи с представители на НПО по проблемите, свързани с образователната интеграция на децата и учениците от етническите малцинства за: осъществяване на междуинституционално сътрудничество с цел образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства; оказване на методическа помощ при разработване на едногодишни планове; образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства на областно, общинско и училищно ниво в съответствие с целите на Стратегията; квалификация на експерти за управление и подпомагане работата в мултикултурна българоезична среда; осъществяване на подготовка на педагогически специалисти за работа в мултикултурна етническа среда; подпомагане процеса на десегрегация чрез увеличаване броя на приемните училища; увеличаване броя на приемните училища, съобразно регионалната специфика;
- Изготвена е тригодишна програма за дейността на Центъра за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства (ЦОИДУЕМ) за периода 2013 – 2015 г., приета с Протоколно решение № 9.1 на Министерски съвет от 06.03.2013 г.;
- В рамките на програмата на ЦОИДУЕМ за 2013 г. са финансирани 121 проекта, в резултат на което:
 - ✓ 734 ромски деца и ученици са интегрирани в приемни училища;
 - ✓ 946 деца и ученици, за които българският език не е майчин са адаптирани в детските градини и началните училища;
 - ✓ 50 са приемните детски градини и училища;
 - ✓ 235 са извънкласните и извънучилищни дейности с интеграционен характер в приемните училищата – извън ромските квартали и училищата и разположени в общини с малки и разпръснати населени места;
 - ✓ 57 са подпомогнатите детски градини и училища;

- ✓ 754 са децата и учениците, обхванати в целодневни форми на обучение;
 - ✓ 271 са децата и учениците, обхванати в полуинтернатни групи (ПИГ);
 - ✓ 581 учители са обхванати в квалификационни форми;
 - ✓ проведени са 63 дейности за родители;
 - ✓ 707 родители са мотивирани да изпращат децата/учениците на училище/детска градина;
 - ✓ 1680 са задържаните деца и ученици в училище;
 - ✓ обхванати са 2077 деца и ученици в дейности, утвърждаващи културното многообразие на етническите малцинства като обща ценност; проведени са 323 класни и извънкласни дейности, утвърждаващи културното многообразие на етническите малцинства като обща ценност
- Стартира реализацията на проект „Учене в толерантност” по ОП „Развитие на човешките ресурси” приоритетна ос 7 „Транснационално и междурегионално сътрудничество” по схема за предоставяне на безвъзмездна BG051PO001-7.0.02 „Без граници – Компонент 2”. Партньор по проекта е Институт по правата на човека, Кралство Дания.
 - По Националната програма „Квалификация” – 2013 г., мярка: „Представяне и популяризиране на европейски опит във формите за повишаване на квалификацията на педагогическите специалисти“ се изпълнява дейност: „Майсторски клас с международно участие „Творческо обучение на учители за подпомагане на социалното включване на ромски деца в образователния процес“, насочена към обучението на 70 педагогически специалисти.
 - Отчетено е 3 % увеличаване броя на деца и ученици от етническите малцинства, които посещават „приемни” училища;
 - 180 педагогически и управленски кадри от РИО, училища и детски градини са преминали обучение по интеркултурно образование в българоезична мултиетническа среда;
- 2.4. По продукт/услуга – Приобщаващо образование за деца и ученици от семейства на мигранти и на бежанци**
- Участие в изработването на координационен механизъм за взаимодействие между органите по закрила на централно и местно ниво за работа по случаи на деца чужденци, търсещи или получили закрила в Р България. Целта е да бъде създаден механизъм за взаимодействие при установяване броя на децата, търсещи и получили закрила в задължителна училищна възраст, за осигуряването на по-бърз достъп на тези деца до образователната система и за тяхната успешна социална и образователна интеграция; синхронизиране на българската нормативна база с европейските и международните документи във връзка с гарантиране правото на образование на всяко дете, търсещо и получило закрила в задължителна училищна възраст; интеркултурно/приобщаващо образование за децата и учениците от семейства на бежанци; създаване и поддържане на база данни за интегрираните деца бежанци; обучение на деца на бежанци по български език, включително и на проектен принцип.
 - Реализирани са дейности, съгласно утвърдената от министъра на образованието и науката Наредба № 3 от 19 юни 2009 г. за условията и реда за осигуряване на безплатно

обучение по български език, както и за обучение по майчин език и култура, на учениците в задължителна училищна възраст – деца на граждани на държави на държави-членки на Европейския съюз, Европейското икономическо пространство и Швейцария на министъра на образованието и науката. Обучението по български език за мигранти се провежда по утвърдената от министъра на образованието и науката учебна програма.

- В разработената Национална програма за интеграция на бежанците в Република България 2011 – 2013 г. в раздел V. Образование са предвидени и се изпълняват съвместни дейности с Интеграционния център към Държавната агенция за бежанците.

2.5. По продукт/услуга - Реформиране и модернизиране на специалните училища

- Взето е участие в междуведомствена работна група във връзка с изготвянето на Пътна карта (2013 – 2014) за изпълнение на Концепцията за държавна политика в областта на правосъдието за детето. В изпълнение на заложените в картата цели е стартирала подготовка за поетапно изпълнение на дейностите, които са от компетенциите на МОН – „разработване на план за закриването на СПИ и реформирането на ВУИ”. Чрез партньорството и проект на УНИЦЕФ са изготвени индивидуални оценки на децата, настанени в СПИ – с. Драгоданово, обл. Сливен, и СПИ – гр. Стралджа, обл. Ямбол, с цел изготвяне на предложения за пренасочването им към нови мерки и услуги.
- Оказано е съдействие при осъществяването на проект на УНИЦЕФ за развитие на услуги за превенция и подкрепа на деца в конфликт със закона, който се осъществява в 2 социално-педагогически интерната. Целта е изграждане на нов модел на работа с децата с девиантно поведение и на нов модел на институция.
- Осъществена е координация за провеждане на семинари, обучения и работни срещи с директори, учители и психолози от социално-педагогическите интернати и от възпитателните училища-интернати с подкрепата и на неправителствени организации.
- По проект BG051PO001-4.1.07 „Включващо обучение” в Четвърто помощно училище „Проф. д-р Д. Кацаров“ се прилага нов модел на организация и функциониране на помощно училище от интернатен тип. Новоизградени или ремонтирани са 6 специализирани кабинета; осигурени са 2 софтуерни продукта за работа с деца с тежки и с множество увреждания; назначени са 32 специалисти за работа с деца с тежки и с множество увреждания; осигурено е специализирано хранене за децата, съобразено със здравословното им състояние; осигурен е специализиран транспорт от учебната 2013/2014 година;

2.6. Отчет на показателите за изпълнение на програмата

Показатели за изпълнение	Мерна единица	Закон 2013	Уточнен план 2013	Отчет 30.06.2013 г.
Програма 2 “ Улесняване на достъпа до образование. Приобщаващо образование ”				
*Брой деца от подготвителна група, осигурени с учебни помагала за безвъзмездно ползване	Брой	125 800	125 800	117 045
*Брой ученици от I – VII клас, осигурени с комплекти учебници и учебни помагала за безвъзмездно ползване	Брой	437 325	437 325	248 953

*Брой ученици със специални образователни потребности – със сензорни увреждания и умствена изостаналост, за които ще са осигурени безплатни учебници	Брой	1430	1430	1430
* Брой деца и ученици на ресурсно подпомагане в РЦПНОВДУ	Брой	11 700	10 703	10 703
*Брой ученици получаващи стипендии след завършено основно образование /за училищата финансирани от МОН	Брой	21 900	20 056	19 997
*Увеличаване на броя на децата и учениците със СОП, които са включени за обучение в общообразователна среда.	%	5%	5%	6,5%
*Разработени програми за обучение и програми/ модули за професионална подготовка на деца и ученици със СОП и на ученици с девиантно поведение.	Брой	1	1	1
*Разработени рамки на програми за обучение на деца с тежки и с множество увреждания.	Брой	1	1	1
*Увеличаване на броя на ресурсните учители и на специалистите с педагогически функции, подпомагащи интегрираното и приобщаващото образование.	%	5%	5%	7,2%
*Проведени дейности за изграждане на положителни обществени нагласи към приобщаващото образование.	Брой	5	5	5
*Обучени педагогически и управленски кадри от РИО, училища и детски градини, преминали обучение по интеркултурно образование в българоезична мултиетническа среда;	Брой	180	180	40
*Брой деца и ученици до 16 годишна възраст за които е осигурен безплатен превоз до държавните и общинските училища	Брой	59 300	59 300	64 803

2.7. Отчет на разходите по програмата

Разходи по програмата (в лева)	Закон 2 013	Уточнен план	Отчет към 31 декември
I. Общо ведомствени разходи	25 383 201	24 674 115	22 513 415
от тях за:			
Персонал	19 122 976	19 924 864	19 775 410
Издръжка	6 260 225	4 665 568	2 654 322
Капиталови разходи		83 683	83 683
II. Администрирани разходни параграфи по бюджета	38 995 371	10 176 847	5 630 026
от тях за:			
Издръжка	30 731 013	3 247 218	
Стипендии	8 264 358	6 748 927	5 466 218
Субсидии за нефинансови предприятия		180 702	163 808
Общо разходи (I+II)	64 378 572	34 850 962	28 143 441
Численост на щатния персонал	1 547	1 654	1 646

Общият размер на отчетените разходи за периода е 28 143,4 хил. лв. Ведомствените разходи са в размер на 22 513,4 хил. лв. и включват разходите на министерството и ВРБК, за предоставяне на изброените по-горе продукти/услуги. В тях се включват и разходите по единни разходни стандарти на центровете за подпомагане на интегрираното обучение и възпитание на деца и ученици със специални образователни потребности, както и разходите за закупуване на учебници и учебни помагала за безвъзмездно ползване и за подпомагане храненето на децата и учениците от държавните училища, финансирани от МОН.

Администрираните разходи са в размер на 5630, 0 хил. лв., в т.ч. 5 466, 2 хил. лв. разходи за стипендии на учениците след завършено основно образование и 163,8 хил. лв. за учебници и учебни помагала за безвъзмездно ползване за децата от подготвителните групи и учениците от I до VII клас в частните детски градини и училища.

3. Програма “Училищно образование”

Изпълнението на дейностите през отчетния период по програмата включва:

3.1. По продукт/услуга - Училищна подготовка

- Осигурени са условия за провеждане на образователно-възпитателен процес и гарантиране на качествена училищна подготовка;
- Провежда се училищна подготовка за учениците от общообразователните, специалните и професионалните училища и гимназии.
- Създадени са условия за повишаване квалификацията на педагогическите специалисти на училищно ниво;

3.2. По продукт/услуга - Финансово осигуряване на дейностите по обучение и възпитание

- Организиран и координиран са дейностите по разработване на формули и правила за разпределение на средствата по единни разходни стандарти между училища и обслужващи звена, финансирани от МОН за 2013 г. Със Заповед № РД 09-227/28.02.2013 г. на министъра на образованието и науката са утвърдени формулите и правилата за второстепенните разпоредители на МОН;
- Оказано е методическо подпомагане на директорите на общообразователните, специалните и професионалните училища, второстепенни разпоредители с бюджет към министъра на образованието и науката по отношение на управлението на делегираните им бюджети;
- Финансово са осигурени дейностите по обучение и възпитание на учениците в училищата, финансирани от МОН;

3.3. По продукт/услуга - Стопанисване и управление на материалната база на училищата

- Поддържа се регистър на имотите;
- Организиран са дейности, свързани с безвъзмездно предоставяне за ползване и/или отдаване под наем на движимо и недвижимо имущество - публична държавна собственост;
- Извършена е проверка и е изготвен анализ на състоянието на материалната база и условията на труд в училищата и детските градини;

- Предоставени са средства за основни ремонти и ДМА по Заповед № РД 09-144/14.02.2013 г. на 34 училища;
- По инвестиционната програма на МОН са ремонтирани и реконструирани 77 училища и обслужващи звена; със средства от Междуправителната комисия за възстановяване и подпомагане към Министерския съвет са извършени ремонтни и възстановителни дейности в 10 училища;
- По Национална програма „Създаване на достъпна архитектурна среда“ са финансирани мероприятия за изграждане на достъпна архитектурна среда в 21 училища и обслужващи звена, финансирани от МОН, на 6 училища финансирани от Министерството на земеделието и храните, на 2 училища финансирани Министерството на културата и на 1 училище към Министерството на младежта и спорта;

3.4. Отчет на показателите за изпълнение на програмата

Показатели за изпълнение	Мерна единица	Закон 2013	Уточнен план 2013	Отчет 31.12.2013 г.
Програма 3 “Училищно образование ”				
* Брой училища	Брой	328	316	316
* Средноприравнен брой ученици обучаващи се в общообразователни, специални и професионални училища	Брой	110 745	103 523	103 176
*Щатни бройки за дейности в средното образование, финансирани по единни разходни стандарти	Брой	13 490	13 230	12 948

3.5. Отчет на разходите по програмата

Разходи по програмата (в лева)	Закон 2 013	Уточнен план	Отчет към 31 декември
I. Общо ведомствени разходи	216 543 458	208 029 089	201 992 221
от тях за:			
Персонал	171 405 802	155 117 694	154 352 620
Издръжка	42 080 656	40 417 233	36 588 808
Капиталови разходи	3 057 000	12 494 162	11 050 793
II. Администрирани разходни параграфи по бюджета	17 000 000	2 358	2 358
от тях за:			
Издръжка	17 000 000	0	0
Членски внос	0	1 398	1 398
Субсидии за организации с нестопанска цел		960	960
Общо разходи (I+II)	233 543 458	208 031 447	201 994 579
Численост на щатния персонал	13 566	13 566	13 024

Общият размер на отчетените разходи по програмата към 31.12.2013 г. е 201 994, 6 хил. лв. От тях 201 992,2 хил. лв. са ведомствени разходи за предоставяните продукти/услуги от МОН и ВРБК по програмата. В тях се включват и разходите по единни разходни стандарти за дейностите по възпитание и обучение на учениците, както и разходите по НП „Оптимизация на училищната мрежа“, модул „Изплащане на обезщетения на персонала“, администрирани чрез бюджетите на училищата и Национална програма „На училище без отсъствия“.

Администрираните разходи са в размер на 2, 4 хил. лв. и включват платен членски внос от училища за участие в професионални организации и предоставени субсидии на организации с нестопанска цел.

4. Програма “Развитие на способностите на децата и учениците“

Изпълнението на дейностите през отчетния период по програмата включва:

4.1. По продукт/услуга - Извънкласни и извънучилищни дейности в областта на изкуствата, науката и техниката. Ученически спорт, отдых и туризъм

- Организирана и проведена е извънучилищната състезателна дейност на учениците в съответствие с Националния спортен календар на МОН и Наредба № 14/2003 г.;
- Подпомогнати са и проведени са дейностите на КПД „Родно Лудогорие“ –поход „По стъпките на четата на Таньо войвода“, поход „По пътя на Бедредин“, национални конкурси за ученически текстове, рисунки и мултимедия и др.;
- По Националния календар за извънкласни дейности за учебната 2012/2013 година са проведени 6 международни и 62 национални изяви, в които са участвали 100 извънучилищни педагогически учреждения;
- Над 3 000 ученици са участвали в национално значими прояви извън календара на МОН;
- Изготвена и публикувана е на сайта на МОН „Ваканционна програма – 2013“ на вниманието на родители, деца и ученици от цялата страна. Информацията е структурирана по област; община и населено място; възрастова група; занимания; организатори; период и място на провеждане;
- През учебната 2012/2013 година около 100 000 ученици са се включили в четирите етапа на ученическите игри – вътрешноучилищен и общински, областен, зонален и финален етап за учениците от общообразователните училища в страната. Състезанията са проведени в три възрастови групи: V – VII клас; VIII – X клас и XI – XII клас по 8 вида спорт: баскетбол, волейбол, хандбал, футбол, лека атлетика, тенис на маса, бадминтон, и шахмат. Отборите във възрастова група VIII – X клас, класирани на първо място на финалите, имат право на участие в Световните ученически игри през 2014 г. по спортове, включени в Международния спортен календар за ученици;
- В състезанията, организирани за ученици от обслужващите звена, са участвали 1293 ученици;
- Във финалните състезания на Ученическите игри за деца с увреден слух, нарушено зрение, физически увреждания и увреждания на централната нервна система за

учебната 2012/2013 година са взели участие 300 ученици в 10 вида спорт – бадминтон, тенис на маса, фютзал, волейбол, лека атлетика, шахмат, джудо, голбал, ски бегови дисциплини и дартс;

- Реализирани 19 222 леглохранодни и ношувки, като са изведени 6775 деца и ученици;
- Реализирани са зимна, пролетна и лятна ваканционни програми и програма за творчески ваканции на Националния дворец на децата „Хайде да творим заедно”. Във ваканционните програми са обхванати 850 деца, а по Програмата за творческите ваканции – 1450 деца и ученици;
- Чрез Детски информационен център са обслужени деца, родители и учители с информация и консултации; обогатен е библиотечният фонд; изготвени и разпространени са листовки, афиши, покани за дейностите в Националния дворец на децата, както и заявления за участие в ПФ, членски карти, дипломи, грамоти и други; поддържа се актуална информация на уеб-сайта на Националния дворец на децата;
- Утвърден е Национален календар за извънучилищни дейности за учебната 2013/2014 г. Към 31.12.2013 г. от него са координирани, организирани и проведени 11 изяви;
- Проведени са над 400 масови прояви и публични изяви, от които 64 концертни прояви, 53 тържества и празници, 42 състезания и конкурса, 38 изложби, 38 открити уроци, спектакли, празници, презентации и други; реализиран е Национален детски футболен турнир „Данониада 2013”;
- Реализиран е проект „Златната ябълка” – Столична програма „Култура” на Столична община, осигурено е допълнително финансиране от фондация „Еврика” по проекти за провеждане на 5 научно-технически изяви от Националния календар на извънучилищните дейности; активно участие в проект на МОН „NELLI” , членство в EAICY, участие в международни проекти на EAICY – задочни и по програма „Младежта в действие”; реализирани са 2 турнета на представителни състави в чужбина; подготвят се предстоящи турнета на представителни състави в чужбина и участия в международни фестивали; съвместни концертни и фестивални изяви с гостуващи състави от чужбина; мултиплициращ ефект на дейностите по проект „Повишаване качеството на образование по природни науки, екология и технологии чрез създаване на ИКТ – базиран център в НДД” по оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” и други;
- Изготвен и утвърден е обобщен план за предоставяне на паричните средства по реда на ПМС № 129/11.07.2000 г. за одобрените проекти на държавните училища, финансирани от МОН. На 86 619 деца и ученици от държавни училища, финансирани от МОН, и на 232 115 деца и 595 858 ученици от общинските детски градини и училища са предоставени средства на основание ПМС № 129/2000 г. за определяне на минимални диференцирани размери на паричните средства за физическо възпитание и спорт;

По продукт/услуга – Стимулиране и подпомагане на деца и ученици с изявени дарби

- С дейностите по проекти и програми, свързани с възможност за личностно развитие чрез занимания по интереси, са създадени условия за откриване, стимулиране и развитие на способностите на деца с изявени дарби в областта на науката,

технологиите, изкуствата и спорта, както и подпомагане на физическото, социалното и личностното развитие на децата и учениците;

- Оказана е методическа помощ на общини, училища и ученици и родители по прилагане на Наредбата за условията и реда за осъществяване на закрила на деца с изявени дарби да получават стипендии и еднократно финансово подпомагане;
- Координирани са дейностите и са предоставени стипендии на ученици, от държавните училища към МОН и общинските училища, с право на закрила по Наредбата за условията и реда за осъществяване на закрила на деца с изявени дарби да получават стипендии и еднократно финансово подпомагане;

4.2. По продукт/услуга – Ученически олимпиади и състезания

- Със заповеди на министъра на образованието, младежта и науката са определени изискванията за организиране и провеждане на ученическите олимпиади, национални състезания и на национални състезанията по професии за учебната 2012/2013 година и за учебната 2013/2014 година;
- Създадени са условия за участието на ученици и национални отбори в национални и международни олимпиади и състезания по общообразователни предмети и по професии.
- Проведени са 21 национални олимпиади и 42 национални състезания, в които са взели участие около 50 000 ученици от всички региони на страната; 91 ученици са удостоени със звание Лауреат за високи постижения в националните олимпиади по общообразователни предмети;
- Проведени са 9 регионални и 18 национални състезания по професии и Панорама на професионалното образование и обучение за повишаване атрактивността и популяризирането на високите постижения на учениците от системата на професионалното образование и обучение.
- Спечелени са 56 медали на международни олимпиади и състезания.
- Чрез Национална програма „С грижа за всеки ученик“ за 2013 г. са финансирани проекти на 234 училища с 8432 ученици за подготовка за участие в национални олимпиади и състезания;

4.3. По продукт/услуга – Подпомагане личностното развитие на децата и учениците

- Обучени са учители и педагогически съветници за работа с програми в сферата на здравното и екологичното образование и/или превенция на насилието над деца;
- Обучени са 265 учители и педагогически съветници по въпроси, свързани с превенция на зависимости, от които 64 за работа с родителите;
- В системни форми за здравно образование и/или екологично образование и/или превенция на насилието над деца са обхванати повече 75 398 ученици;
- Разпространени са 6 383 информационни материали – брошури, постери, филми, свързани с превенцията на психоактивни вещества и здравно образование;
- Проведени са 783 проучвания сред ученици за нагласи за употреба на психоактивни вещества;
- Разработени са 116 програми за превенция на психоактивни вещества;

- Изгражда се система за превенция на насилието и агресията сред децата и учениците посредством утвърждаване и въвеждане на механизъм за противодействие на училищния тормоз;
- Проведена е кампания „Участвам и променям!“ с участието на училища, детски градини, обслужващи звена, 28 регионални инспекторати по образованието, 21 териториални структури на Министерството на здравеопазването и Български зъболекарски съюз;
- Психолозите от Националната мобилна група за психологическа подкрепа са се включили в 29 кризисни ситуации във връзка с преодоляване на различни кризи.

4.4. Отчет на показателите за изпълнение на програмата

Показатели за изпълнение	Мерна единица	Закон 2013	Уточнен план 2013	Отчет 31.12.2013 г.
Програма 4 “Развитие на способностите на децата и учениците”				
*Проведени национални олимпиади и състезания	Брой	50	63	63
*Ученици, взели участие в олимпиади и състезания	Брой	100 000	100 000	50 000
*Национални отбори за участие в международни олимпиади и състезания	Брой	15	15	15
*ИПУ участвали в НКИД на МОН	Брой	100	100	100
*Ученици, участвали в национално значими прояви извън календара на МОН	Брой	3 000	3 000	3000
*Ученици, участвали в Ученическите игри.	Брой	100 000	100 000	100 000
*Ученици, участвали в Ученическите игри за деца с увреждания.	Брой	300	300	300
*Деца и ученици по АдминМ – получили средства по ПМС № 129/2000 г. – държавни училища на МОН	Брой	99 548	99 548	86 619
*Ученици, за които са приложени мерките за закрила на деца с изявени дарби	Брой	750	750	437
*Провеждане на изследване за агресията сред учениците	Брой	1	1	1

4.5. Отчет на разходите по програмата

Разходи по програмата (в лева)	Закон 2 013	Уточнен план	Отчет към 31 декември
I. Общо ведомствени разходи	5 822 811	7 784 740	7 264 031
от тях за:			
Персонал	1 936 156	2 256 344	2 064 641
Издръжка	3 886 655	5 233 639	4 904 633
Капиталови разходи		294 757	294 757
II. Администрирани разходни параграфи по бюджета	0	144 781	145 680
от тях за:			
Стипендии		129 465	129 465
Текущи трансфери, обезщетения и помощи за домакинствата		3 400	4 299
Субсидии за нефинансови предприятия		11 916	11 916
Общо разходи (I+II)	5 822 811	7 929 521	7 409 711
Численост на шатния персонал	145	144	144

Общият размер на отчетените разходи по програмата към 31.12.2013 г. е 7 409,7 хил. лв. Ведомствените разходи са в размер на 7 264,0 хил. лв. и включват разходите на МОН и ВРБК за предоставяните продукти/услуги, както и разходите по НП „Училището-територия на учениците“, модул „Ученически национални състезания и национални и международни олимпиади“ и НП „С грижа за всеки ученик“, модул „Осигуряване на обучение на талантили ученици за участие в ученическите олимпиади“.

Отчетените администрирани разходи са в размер на 145,7 хил. лв. и включват 129, 4 хил. лв. изплатени стипендии по програмата с мерки за закрила на деца с изяви дарби от училищата, ВРБК към министъра на образованието и науката, 4, 3 хил. лв. разходи за награди на ученици и на преподаватели - Шести конкурс за работещи в сферата на извънкласните и извънучилищните дейности.

5. Програма “Образование на българите в чужбина”

Изпълнението на дейностите през отчетния период по програмата включва:

5.1. По продукт/услуга - Оценка на образователната политика, насочена към българите в чужбина

- Създадена е база данни за училищата в чужбина, регистрирани към посолства, общини, православни организации или организации на българи;
- Изготвен е анализ и оценка предложенията за финансиране и методическо подпомагане на българските неделни училища в чужбина;
- Разработени са образци на документи и правила за дейността и отчитането на българските неделни училища в чужбина
- Реализирани са дейности, свързани с промяна на нормативната уредба, с цел подпомагане на дейността на българите зад граница;
- Актуализиран е Списъкът на българските неделни училища зад граница;
- По ПМС № 334/08.12.2011 г. за българските неделни училища в чужбина - в Списъка на българските неделни училища в чужбина са включени 128 училища; извършен е мониторинг на дейността на 3 български неделни училища – 2 в Украйна и 1 в Испания;
- По НП „Роден език и култура зад граница” – финансирани са проектите на 59 бенефициента; извършен е мониторинг на дейността на 7 неделни училища в Испания, 1 в Португалия, 2 в Русия, 3 във Великобритания, 1 в Италия;

5.2. По продукт/услуга – Български държавни училища в чужбина. Обучение по български език и литература, история и география на България

- Обявени са свободните места за длъжностите „директор” и „учител” в българските държавни училища в Прага и Братислава;
- Организиран и проведен са държавните зрелостни изпити и външното оценяване в българските държавни училища в чужбина;
- Осъществен е контрол на организацията на образователно-възпитателния процес на българските държавни училища в чужбина;

5.3. По продукт/услуга - Осигуряване на условия за реализиране на образователна политика на българите в чужбина

- Организиран и проведен е конкурс за избор на преподаватели за средните училища /по български език и литература и българска музика и фолклор/ в Украйна, Молдова и Румъния, като информацията относно одобрените кандидати е изпратена в приемащата страна;
- Осъществен е контрол и анализ на годишната заетост на преподавателите, чрез проучване на представените от тях отчети и получените мнения от приемащите институции;
- Разпределени са и са разпространени част от необходимите учебници, учебни помагала и литература на базата на подадените заявки;
- Предоставени са средства на университетите, организиращи летните семинари по българистика, за закупуване на литература, свързана с учебния процес;
- Извършен е анализ на заявените потребности за квалификация на учители за педагогически курсове и практики за ученици и студенти от българските общности в чужбина;
- Проучени са възможностите за организиране на курсове и практики и е изготвен и утвърден доклад от министъра;
- Оповестени са възможностите за летен отдих в България и условията за провеждането му чрез българските дипломатически представителства в чужбина;
- Обобщени са получените заявки за провеждане на летен отдих на чуждестранни учаци се от българска народност;
- Оказана е организационна помощ за провеждането на летния отдих.

5.4. Отчет на показателите за изпълнение на програмата

Показатели за изпълнение	Мерна единица	Закон 2013	Уточнен план 2013	Отчет 31.12.2013 г.
Програма 5 “ Образование на българите в чужбина ”				
*Програмно финансиране на образователни проекти за обучение по български език и литература, история и география на България	Брой проекти	50	50	59
*Мониторинг на изпълнението на дейностите по Националната програма „Роден език и култура зад граница”	Брой посещения	5	5	7
*Актуализиране на списъка на българските неделни училища в чужбина и на тяхното финансиране	Брой	2	2	2
*Мониторинг на изпълнението на дейностите в българските неделни училища в чужбина съгласно ПМС № 334 от 8 декември 2011 г.	Брой посещения	10	10	3
*Брой учебно-помощна литература, изпратени да задоволят нуждите както на училищата на българските общности зад граница, така и на българистиката в чужбина като цяло	Брой тома	10 000	10 000	1596

*Брой учители, студенти и ученици от българските общности зад граница, за участие в квалификационни и езикови курсове за една учебна година	Брой	550 преподаватели, 260 ученика, 270 студента	550 преподаватели, 260 ученика, 270 студента	475 преподаватели, 193 ученика и 260 студента
*Брой изпратени преподаватели в средните училища на българските общности зад граница	Брой	25	25	25
*Брой чуждестранни ученици и студенти от българската народност, посетили България за летен отдых	Брой	260	260	209

5.5. Отчет на разходите по програмата

Разходи по програмата (в лева)	Закон 2 013	Уточнен план	Отчет към 31 декември
I. Общо ведомствени разходи	2 688 874	2 235 023	2 159 734
от тях за:			
Персонал	775 452	775 452	775 367
Издръжка	1 913 422	1 431 699	1 377 750
Капиталови разходи		27 872	6 617
II. Администрирани разходни параграфи по бюджета	4 500 000	5 391 626	5 165 828
от тях за:			
Издръжка	4 500 000	0	
Предоставени помощи за чужбина		5 391 626	5 165 828
Общо разходи (I+II)	7 188 874	7 626 649	7 325 562
Численост на щатния персонал	43	43	43

Общият размер на отчетените разходи по програмата към 31.12.2013 г. е 7 325,6 хил. лв. Ведомствените разходи са в размер на 2159,7 хил. лв. и включват разходите на МОН и държавните училища в чужбина за предоставяните продукти/услуги по програмата. Администрираните разходи са в размер на – 5 165,8 хил. лв. и включват предоставеното финансиране в размер на 630, 7 хил.лв. по национална програма „Роден език и култура зад граница“ и предоставените средства за организиране на обучение за българите, живеещи извън Република България по ПМС № 334 от 08.12.2011 г. за българските неделни училища в чужбина в размер на 4 535, 1 хил. лв.

6. Програма “Подобряване на достъпа и повишаване на качеството във висшето образование“

Изпълнението на дейностите през отчетния период по програмата включва:

6.1. По продукт/услуга - Разработване и изпълнение на политики в областта на висшето образование

- Разработено е и е прието Решение на Народното събрание от 30.01.2013 г. за откриване на Филиал – Сливен, в структурата на Медицинския университет „Проф. д-р П. Стоянов” – Варна;
- Разработено е и прието Решение № 288/11.05.2013 г. на Министерския съвет за утвърждаване броя на приеманите за обучение студенти и докторанти във висшите училища и научните организации на Република България през учебната 2013 - 2014 година;
- Разработени са:
 - ✓ Постановление № 187/27.08.2013 г. на Министерския съвет за приемане на Правилник за дейността на Военната академия „Г. С. Раковски”;
 - ✓ Проект на Стратегия за развитие на висшето образование в Република България;
 - ✓ Проект на Постановление на Министерския съвет за допълнение на ПМС № 90/2000 г. за условията и реда за предоставяне на стипендии на студентите, докторантите и специализантите от държавните висши училища и научни организации;
 - ✓ Проекти на наредби за държавните изисквания за обучение по специалности от регулираните професии по професионални направления 5.5. Транспорт, корабоплаване и авиация и 5.7. Архитектура, строителство и геодезия.
- Осъществени са проверки във висши училища:
 - ✓ в Юридическия факултет на ЮЗУ „Неофит Рилски” – Благоевград;
 - ✓ в Софийския университет „Св. Климент Охридски”;
 - ✓ във Варненския свободен университет „Черноризец Храбър”;
- Изготвен е анализ на обществените потребности от специалисти с висше образование; Установено е взаимодействие с отрасловите министерства и ведомствата – потребители на кадри; Направено е проучване на трудовия пазар за броя на безработните специалисти с висше образование и броя на свободните работни места, както и тенденцията за развитие на пазара на труда.
- Установено е взаимодействие с държавните висши училища по отношение възможностите за обучение по професионални направления - събрани са и са анализирани данни за броя на студентите по професионални направления, специалности и форми на обучение; анализирана е информацията, свързана с капацитета на висшите училища за обучение на студенти по съответните професионални направления и специалности от регулираните професии.
- С Решение № 288 от 10.05.2013 г. на Министерския съвет за броя на приеманите студенти и докторанти във висшите училища на Р България през учебната 2013-2014 година за държавните висши училища са утвърдени 56 393 места за прием на студенти.

В сравнение с учебната 2012/2013 година местата са с 2 156 повече. За частните висши училища са утвърдени 15 087 места, или с 935 по-малко от 2012/2013 учебна година. Утвърдени са общо 1 724 места за редовна и 656 места за задочна докторантура. Местата са разпределени, както следва: за държавните висши училища – 1 393 места за редовна и 535 места за задочна докторантура. За частните висши училища – 94 места за редовна и 33 за задочна докторантура. За научните организации – 237 места за редовна и 88 за задочна докторантура, в т.ч. за БАН – 129 за редовна и 50 за задочна докторантура.

- В изпълнение на РМС № 288/2013 г. са приети 64 178 студенти, в т.ч. 52 907 в държавните и 11 271 в частните висши училища. В държавните висши училища, по реда на чл. 21 от ЗВО, са приети общо 17 984 студенти, в т.ч. по чл. 21, ал. 2 – 1 981 студенти и по чл. 21, ал. 3 – 16 003 студенти. По реда на чл. 21, ал. 5 от ЗВО в ДВУ са приети 54 докторанти. Общият брой на чуждестранните граждани, приети за обучение в 39 висши училища е 926, от които 595 в държавните и 331 в частните висши училища. В сравнение с предходната учебна година общият брой на приетите студенти е намалял с 476 броя. Намалението е за сметка на приема в частните висши училища, който е спаднал с 1 979 броя, докато за държавните висши училища приемът се е увеличил с 1 503 броя.
- Изготвен е анализ на изпълнението на приема във висшите училища и научните организации за учебната 2013-2014 година въз основа на събрана и обобщена информация от висшите училища, Националната агенция за оценяване и акредитация и Центъра за информационно осигуряване на образованието;
- Утвърдени са 550 места за прием на студенти – чуждестранни граждани от българска народност и граждани на Република Македония с Решение № 288 на Министерския съвет от 10.05.2013 г. и 12 места за редовна докторантура за прием по ПМС 103/1993 г. Записани са 382 студенти и 8 докторанти.
- Продължи своята работа създадената с Решение на Министерския съвет № 465/2011 г. Постоянна междуведомствена комисия по въпросите на образователната дейност сред българите в чужбина;
- Организиран са дейностите, свързани с осигуряване на холограмни стикери в дипломите за завършена образователно-квалификационна степен на висше образование. През 2013 г. са отпечатани 65 521 броя холограмни стикери за дипломи за висше образование;
- Реализирани са дейностите по поддръжката на Регистъра на завършилите студенти;
- Стартира работата по въвеждането в Регистъра на действащите и прекъснали студенти, на нови данни за завършена предходна степен на висше образование на студентите, продължаващи обучението си в по-висока образователно-квалификационна степен.
- Подготвено и прието е Постановление № 113 на МС от 10.05.2013 г. за утвърждаване на таксите за кандидатстване и за обучение в държавните висши училища за учебната 2013 - 2014 година и последващи актуализации.

6.2. По продукт/услуга – Оценяване и поддържане на качеството на висшето образование

- Рейтинговата системата за висшите училища в България съдържа информация за 51 акредитирани висши училища, които предлагат обучение по специалности, разпределени в 52 професионални направления. Рейтинговата система подпомага потребителите на образователни услуги в намирането на сравнителна информация за висшите училища. Системата дава възможност да бъдат правени различни по обхват и вид класации на висшите училища по всяко едно от съществуващите професионални направления. През 2013 г. е доусъвършенствана методологията. Включени са нови индикатори и са добавени нови функционалности. Проведени са социологически проучвания, събрани, обработени и въведени са данните в платформата от различните източници на информация;
- Осъществени са проверки на процедури за придобиване на научна степен, както и за заемане на академични длъжности по сигнали на засегнати лица на основание чл. 30, ал. 1 от ЗРАСРБ.

6.3. По продукт/услуга – Акредитация (институционална и програмна) и следакредитационно наблюдение и контрол

- През периода НАОА е взела решения по оценяване на 12 проекта: 1 проект за преобразуване на висше училище, 1 проект за преобразуване на основно звено и 10 проекта за откриване на професионални направления;
- Осъществени са дейности по 21 процедури за институционална акредитация, от които 17 приключили;
- През периода НАОА е взела решения по процедури за: 120 програмни акредитации на професионално направление и 19 за специалности от регулираните професии; програмна акредитация на образователната и научна степен "доктор" за 93 докторски програми; 11 изменение на капацитета на висши училища и професионални направления;
- В ход са 261 процедури за оценяване и акредитация;
- Поддържана е информационна система с данни за акредитираните висши училища, техни основни звена, филиали, професионални направления и специалности от регулираните професии, както и на акредитираните докторски програми във висшите училища и организациите по чл.47 от ЗВО;
- В НАОА за периода са приключили следните процедури, свързани с контрол по изпълнение на дадените от Акредитационния съвет или постоянните комисии по области на висшето образование препоръки: за институционална акредитация – 4, за програмна акредитация на професионалните направления – 59 и за програмна акредитация на специалностите от регулираните професии - 24; с решение на Акредитационния съвет от 10.06.2010 г. наблюдението и контролът на проектите, оценени с положителна оценка, са изключени от приетите план-графици на комисията;
- В САНК е приключила 1 процедура за установяване на съответствие/несъответствие между обучаваните студенти и капацитета на 51 висши училища, определен с решение на НАОА, на основание чл. 83, ал. 3, т. 1 от ЗВО.
- Изготвен е анализ на получените от висшите училища отчети за отстраняване на нарушенията и оценка на ефективността от прилаганите мерки;

6.4. По продукт/услуга – Академично и професионално признаване на образователни документи

- Заверени са постъпилите в министерството образователни документи, издадени от легитимни български средни и висши училища, отговарящи на нормативните изисквания. Постъпили заявления – 7 961 броя;
- Заверени са постъпилите документи за образование и за научна степен, предназначени за чужбина, отговарящи на нормативните изисквания. Постъпили заявления – 26 броя;
- Заверени са представените удостоверения за професионална квалификация по нерегулирана професия, придобита на територията на Република България, необходима за достъп или за упражняване на регулирана професия на територията на друга държава. Постъпили заявления – 22 броя;
- Считано от 1 юни 2013 г. МОН предоставя три нови услуги (вписани в СУНАУ), както следва: издаване на удостоверение APOSTILLE на образователни и удостоверителни документи, издавани от институциите в системата на народната просвета; издаване на удостоверение APOSTILLE на образователни и удостоверителни документи, издавани от висшите училища в Република България и издаване на удостоверение APOSTILLE на образователни и удостоверителни документи, издавани от Министерството на образованието и науката и неговите звена;
- Издадени са удостоверения APOSTILLE на образователни и удостоверителни документи, издавани от институциите в системата на народната просвета, отговарящи на нормативните изисквания – 7 487 броя;
- Издадени са удостоверения APOSTILLE на образователни и удостоверителни документи, издавани от висшите училища в Република България, отговарящи на нормативните изисквания – 15 702 броя;
- Издадени са удостоверения APOSTILLE на образователни и удостоверителни документи, издавани от Министерството на образованието и науката и неговите звена – 244 броя;
- Внедрена е Система за управление на качеството по стандарта ISO 9001:2008 в сферата на академичното признаване и на удостоверяването на професионални квалификации по нерегулирани професии;
- Реализирани са дейностите по приемането, обработката и съхранението на документите по признаване на придобито висше образование в чуждестранни висши училища от Националния център за информация и документация (НАЦИД);
- НАЦИД предоставя административната услуга по издаването на удостоверения за придобита професионална квалификация на територията на РБългария по нерегулирани професии, необходими за достъп или за упражняване на регулираната професия на територията на друга държава членка и за проверка на академичен статут на чуждестранни висши училища, за проверка на автентичността на дипломи и документи за висше образование от чуждестранни висши училища и изготвяне на препоръка за признаване на висше образование, придобито в чуждестранни висши училища.
- Приключен е проект ”Разработване на процедура и стандарти и въвеждане на електронно управление при издаване на удостоверения за придобита професионална квалификация на територията на Република България по нерегулирани професии” и са

реализирани дейностите по проект „Усъвършенстване на професионалните умения и квалификацията на служителите в НАЦИД за по - ефективно и ефикасно изпълнение на задълженията” финансирани по Оперативна програма „Административен капацитет”, съфинансирана от Европейския съюз, чрез ЕСФ.

- Признати са 405 дипломи, проверени са за автентичност 493 дипломи, издадени са 55 удостоверения за професионални квалификации, извършени са 56 проверки на автентичност на професионални квалификации;
- Извършени са 246 проверки на статут на висши училища и 208 проверки за автентичност на дипломи/академични справки по чл. 17, ал. 3 от Наредбата по академично признаване;
- Изготвени са 626 преписки във функциите на ЕНИК/НАРИК център, 148 във функциите, свързани с професионални квалификации и регулирани професии, и 63 преписки по информационната система на вътрешния пазар на ЕК във функциите на делегиран координатор ТАМ;

6.5. Отчет на показателите за изпълнение на програмата

Показатели за изпълнение	Мерна единица	Закон 2013	Уточнен план 2013	Отчет 31.12.2013 г.
Програма 6 “Подобряване на достъпа и повишаване на качеството във висшето образование ”				
*Брой разработени проекти на нормативни актове	Брой	6	6	6
*Брой извършени проверки по реда на ЗВО	Брой	4	4	4
*Брой оценени проекти за промяна на мрежата и структурата на висшите училища	Брой	4	4	9
*Утвърден брой студенти в държавните (вкл. военните) висши училища по Решение на МС - Български студенти - Чуждестранни студенти по реда на ПМС 103/1993 г. и ПМС 228/1997 г.	Брой	54 787	54 787	56 943 - 56 393 - 550
*Утвърден брой студенти в частните висши училища по Решение на МС	Брой	16 022	16 022	15 087
*Утвърден брой докторанти в държавните (вкл. военните) висши училища по Решение на МС - Български докторанти - Чуждестранни докторанти по реда на ПМС 103/1993 г.	Брой	1 762	1 762	1 940 - 1 928 - 12
*Утвърден брой докторанти в частните висши училища по Решение на МС	Брой	70	70	127
*Утвърден брой докторанти в научните организации по Решение на МС	Брой	296	296	325
*Заверка на образователни документи, издадени от легитимни български средни и висши училища (услугата е извършвана до 31.05.2013 г.)	Брой	21500	21500	7 961
*Заверка на документи за образователна и за научна степен, предназначени за чужбина (услугата е извършвана до 31.05.2013 г.)	Брой	40	40	26
*Заверка на удостоверения за професионална квалификация по нерегулирана професия, придобита на територията на Република България, необходима за достъп или за упражняване на регулирана професия на територията на друга държава (услугата е извършвана до 31.05.2013 г.)	Брой	50	50	22

*Издаване на удостоверения APOSTILLE на образователни и удостоверителни документи, издавани от институциите в системата на народната просвета (услугата се предоставя от 01.06.2013 г.)	Брой			7 487
*Издаване на удостоверения APOSTILLE на образователни и удостоверителни документи, издавани от висшите училища в Република България	Брой			15 702
*Издаване на удостоверения APOSTILLE на образователни и удостоверителни документи, издавани от МОН и неговите звена	Брой			244
*Проверка автентичността на образователни документи	Брой	100	100	6 085

6.6. Отчет на разходите по програмата

Разходи по програмата (в лева)	Закон 2 013	Уточнен план	Отчет към 31 декември
I. Общо ведомствени разходи	3 175 695	3 040 592	3 003 572
от тях за:			
Персонал	1 923 695	1 752 449	1 752 449
Издръжка	1 252 000	1 287 791	1 250 771
Капиталови разходи		352	352
II. Администрирани разходни параграфи по бюджета	0	9 065	9 065
от тях за:			
Членски внос		9 065	9 065
Общо разходи (I+II)	3 175 695	3 049 657	3 012 637
Численост на щатния персонал	82	82	82

Общият размер на отчетените разходи по програмата към 31.12.2013 г. е 3 012, 6 хил. лв. Ведомствените разходи са в размер на 3 003,6 хил. лв. включват разходите на министерството и ВРБК за предоставяните продукти/услуги по програмата. Администрираните разходи са в размер 9, 1 хил. лв. и представляват платения ченски внос за ENQA.

7. Програма “Международен образователен обмен“

Изпълнението на дейностите през отчетния период по програмата включва:

7.1. По продукт/услуга - Развитие на международния академичен обмен

- Подготвени са нови, актуализирани са действащи и се изпълняват международни, междуправителствени и междуведомствени програми, споразумения, спогодби, протоколи и др. в областта на образованието и науката;
- Осъществен е обмен на студенти (частичен и пълен курс на обучение, участие в летни езикови курсове и семинари), преподаватели и изследователи за обмяна на опит и специализация, съгласно двустранни договори;

- Организирана е процедурата по приемане за обучение на чуждестранни студенти, специализанти и докторанти;
- Реализирано е участието на Р България в Програма СЕЕРУС III: общо 440 души, в т. ч. изходяща мобилност – 245 души и входяща мобилност – 195 души;
- Подписано е споразумение между програмния оператор (МОН) и националното координационно звено по Финансовия механизъм на ЕИП (дирекция „Мониторинг на средствата от ЕС“ в Администрацията на МС) за изпълнение на програма BG09 „Фонд за стипендии на ЕИП“, извършени са подготвителни дейности, проведена е лансираща конференция по програмата в София и е публикувана първа покана за набиране на кандидати по мярка „Проекти за мобилност във висшето образование и науката“, за двата компонента на мярката – „Мобилност на студенти“ и „Мобилност на преподаватели, изследователи и административен персонал във висшите училища и научните организации“.

7.2. По продукт/услуга – Издръжка на българските лекторати в чужбина

- В изпълнение на международните договорености в областта на образованието и науката, МОН поддържа, администрира и финансира 34 лекторати по български език, литература и култура в чуждестранни университети в 22 държави.
- Организирани и проведени са 2 конкурса за избор на лектори за висшите училища в чужбина, в които се преподава български език, литература и култура;
- Подготвени са командировъчните заповеди на лекторите, чийто мандат се удължава, както и на новоизбраните от Комисията по лекторатите. Изпратени са съответните документи до приемащите институции за потвърждаване на предложените от МОН кандидатури;
- Двукратно е извършен контрол и анализ на годишната заетост на преподавателите (летен и зимен семестър).
- Лекторите по български език, литература и култура в чуждестранните университети са обезпечавани материално, оказано им е съдействие при решаване на различни административни проблеми, отпуснати са допълнителни (лекторски) бройки за изявени студенти-българи в летните езикови курсове, организирани от СУ и ВТУ.
- Създадена е организация и са осигурени средства за закупуване на учебна, художествена и др. литература за всеки лектор, с които да способства за повишаването на ефикасността на преподаването на български език, литература и култура зад граница през академичната 2013/ 2014 година.
- Проведена е междуведомствена среща между експерти на МОН и съответните висши училища и институти по българистика с представители на академичната общност, на която са дискутирани проблемите и възможните решения на българистиката зад граница.

7.3. По продукт/услуга – Организиране на летни езикови курсове за чуждестранни българи

- Съвместно със задграничните представителства на Р България е извършена дейността по набирането на студенти и преподаватели от чуждестранни университети за участие в

летните езикови семинари по българистика; обобщени са заявките и висшите училища-организатори са уведомени за броя на участниците в летните езикови семинари;

- Проведени са ежегодните Международни летни езикови семинари по български език и култура за чуждестранни българисти и слависти на Софийския университет „Св. Климент Охридски” и Великотърновския университет „Св. Св. Кирил и Методий”. През лятото на 2013 година в двата семинара са се обучавали съответно 180 чуждестранни студенти/участници от над 40 държави.

7.4. По продукт/услуга – Изпълнение на ангажиментите за функционирането на Тараклийския държавен университет

- Организиран са и са проведени 2 конкурса за избор на преподаватели за университета, в резултат на което са командирани 2 преподаватели;
- Осъществена е контрол и анализ на годишната заетост на преподавателите;
- Организиран са педагогически и езикови практики на 40 студентите и 3 преподаватели във Великотърновски университет „Св. Св. Кирил и Методий“.

7.5. По продукт/услуга - Участие в заседания на органите на ЕС (комитет по Програма Учене през целия живот, Комитет по образование и др.), Съвета на Европа, ЮНЕСКО и други международни организации, съпътстващи проекти и дейности

- Организиран и проведени са конкурси за обучение на преподаватели, в изпълнение на работните програми на международни хуманитарни организации в Европа – програма „Песталоци” на Съвета на Европа, Европейски център за съвременни езици – Грац, Център „Север-Юг“ на Съвета на Европа, Център „Вергеланд“ на Съвета на Европа;
- Участие в проекти в областта на интеркултурното образование по линия на ЮНЕСКО;
- Участие в управителните комитети на Съвета на Европа;
- Участие в 37 сесия на Генералната конференция на ЮНЕСКО
- Подготвено и реализирано е българското представително участие в Съвета на Международното бюро по образование на ЮНЕСКО;
- Осигурени са участия по проекти и програми за учители и ученици от асоциираните към ЮНЕСКО училища (Модел-ООН-Естония, проект на Института по ИКТ в образованието в Москва – конференция в Казан, проекти на партньорите на мрежата на АУ в България – НИГГГ-БАН, Дружество за ООН в България, Център „Отворено образование“, Център „Икуо Хираяма“).
- Участие в заседания на Съвета по образование, младежта, култура и спорт на ЕС, комитети и работни групи към Съвета и към ЕК;
- Изпълнени са дейности по проект на МОН № 379199-LLP-1-2012-1-BG-KA1-EQF_NCP за предоставяне на грант по Програмата за учене през целия живот на ЕС – хоризонтална програма „Дейности на националните координационни звена по Европейската квалификационна рамка с оглед въвеждането ѝ на национално ниво”;
- участие в заседания на работните групи към ЕК: „ИКТ и обучение“, „Математика, природни науки и технологии“, „Езиците в образованието и обучението” и др.;

- участие в заседания на УС на Европейските училища и в инспектирането им; проведено е председателство на Управителния съвет на Европейските училища от м. септември 2013 г.;
- участие в дейности на Европейската комисия, подпомагащи изпълнението на националните политики и хармонизирането им в съответствие с европейските документи в сферата на професионалното образование и обучение; в управителния съвет на Европейския център за развитие на професионалното обучение; участие в работен семинар на членовете на Групата по използване на Европейската кредитна система в професионалното образование и обучение. Участие в партньорски преглед на страните членки на ЕС тема „Реформиране на професионалното образование и обучение“ в рамките на годишната среща на генералните директори на ПОО.

7.6. Отчет на показателите за изпълнение на програмата

Показатели за изпълнение	Мерна единица	Закон 2013	Уточнен план 2013	Отчет 31.12.2013 г.
Програма 7 “Международен образователен обмен ”				
* Брой организирани образователно-научни делегации и учени за обмяна на опит съгласно двустранни договори годишно	Брой	26	26	2
* Брой организирани семинари, конференции, конкурси и участия в заседания на работни групи и комитети - годишно	Брой	35	35	35
* Брой приети и изпратени за обучение чуждестранни студенти, докторанти и специализанти по програмите за обмен	Брой	400	400	440 /195 приети и 245 изпратени/
* Брой български студенти, докторанти, преподаватели и изследователи, участници във Финансовия механизъм на ЕИП	Брой	Универ. проекти- 1бр. мярка А- 8 бр. визити - 5 бр. мярка Б -70 бр.	Универ. проекти- 1бр. мярка А- 8 бр. визити - 5 бр. мярка Б -70 бр.	Поканата за кандидатстване е обявена в края на 2013 г.
* Брой организирани семинари, конференции, свързани с Европейската квалификационна рамка за учене през целия живот	Брой	2	2	2
* Брой организирани специализации, квалификационни курсове, докторантури /за експерти и просветни кадри, учени/	Брой	70	70	X
* Брой действащи български лекторати в чужбина	Брой	35	35	34
* Брой чуждестранни българисти, посещаващи летни езикови курсове годишно	Брой	180	180	180

7.7. Отчет на разходите по програмата

Разходи по програмата (в лева)	Закон 2 013	Уточнен план	Отчет към 31 декември
I. Общо ведомствени разходи	2 060 802	1 433 624	1 368 042
от тях за:			
Персонал	185 814	285 851	285 851
Издръжка	1 874 988	1 147 773	1 082 191
II. Администрирани разходни параграфи по бюджета	884 703	697 562	409 359
от тях за:			
Издръжка		33 101	
Стипендии	859 203	224 400	30 290
Членски внос	25 500	25 500	11 156
Субсидии за нефинансови предприятия		10 721	10 720
Предоставени помощи за чужбина		403 840	357 193
Общо разходи (I+II)	2 945 505	2 131 186	1 777 401
Численост на щатния персонал	11	11	11

Общият размер на отчетените разходи по програмата към 31.12.2013 г. е 1 777, 4 хил. лв. Ведомствените разходи са в размер на 1 368, 0 хил. лв. и включват разходите на МОН за изброените по-горе продукти/услуги. Администрираните разходи по програмата са в размер на 409,4 хил. лв. и включват разходи за стипендии за образователен обмен, за членски внос в Асоциация Европейски регистър за висше образование (EQAR), в SICI, както и предоставените на Тараклийския държавен университет средства за издръжка на обучение и за стипендии на студентите.

8. Програма “Студентско подпомагане“

Изпълнението на дейностите през отчетния период по програмата включва:

8.1. По продукт/услуга – Разработване на политика за студентско подпомагане

- Подготвени са становища по проект за изменение на Закона за висшето образование в частта за управлението и ползването на студентските общежития и столове;
- Извършена е проверка в студентски общежития и столове, управлявани от СУ „Св. Климент Охридски”, УАСГ, УНСС и ХТМУ в рамките на проверка на национално ниво по заповед на министъра на образованието и науката, която обхваща и общежития и столове на други висши училища. Също така е извършена е проверка и в студентските общежития и столове, управлявани от „Студентски столове и общежития” ЕАД, в градовете Габрово, Велико Търново, Русе, Стара Загора и Хасково и от Пловдивския университет в Кърджали.

8.2. По продукт/услуга – Субсидиране на студентски столове, общежития и квартири

- Извършен е анализ и са планирани показателите за предоставяне на субсидии за студентските общежития и столове за 2014 година;
- Планирани са показателите за предоставяне на субсидии за свободно наета квартира за 2014 година;
- Предоставена е субсидията за квартирни помощи на Икономически университет – Варна;
- Събрана е информация за прогнозното изпълнение на натуралните показатели (леглодни и хранодни) от висшите училища. Въз основа на направения анализ е извършена корекция по бюджетите на 16 висши училища;
- Събрана е информацията за реализираните леглодни и хранодни и усвояването на държавната субсидия в студентските столове и общежития на висшите училища за първото полугодие на 2013 г.;
- Извършен е сравнителен анализ на изпълнението на натуралните показатели в студентските общежития и столове, управлявани от висшите училища, за последните три години.

8.3. По продукт/услуга – Планиране на броя на студентите, докторантите и специализантите за определяне на средствата за стипендии по висши училища

- Събрана е информация за броя на българските и чуждестранните студенти, докторанти и специализанти, получаващи стипендии, помощи и награди през летния семестър на учебната 2012-2013 година и зимния семестър на учебната 2013-2014 година;
- Извършено е планиране на показателите за предоставяне на стипендии по реда на ПМС № 90/2000 г. за условията и реда за предоставяне на стипендии на студентите, докторантите и специализантите от държавните висши училища и научни организации през 2014 година;
- За летния семестър на учебната 2012/2013 година висшите училища са предоставили стипендии на 22 057 или 14 на сто от българските студенти в редовна форма на обучение, от тях 17 720 студенти са получавали стипендии по критерии минимален успех добър 4,00 и доход, а 4 337 – без изискване за минимален успех; на 957 чуждестранни студенти-стипендианти, приети за обучение по актове на МС и по междуправителствени спогодби; на 2 327 български докторанти-стипендианти; на 29 чуждестранни докторанти-стипендианти, обучаващи се по актове на МС и по междуправителствени спогодби и на 38 чуждестранни специализанти-стипендианти;
- За зимния семестър на учебната 2012/2013 година висшите училища са предоставили стипендии на 18 775 или 12,4 на сто от българските студенти в редовна форма на обучение, от тях 14 361 студенти са получавали стипендии по критерии минимален успех добър 4,00 и доход, а 4 414 – без изискване за минимален успех; на 1 072 чуждестранните студенти-стипендианти, приети за обучение по актове на МС и по междуправителствени спогодби; 2 262 български докторанти-стипендианти; на 25 чуждестранни докторанти-стипендианти, обучаващи се по актове на МС и по междуправителствени спогодби и на 9 чуждестранни специализанти-стипендианти;

- Изплатени са стипендиите за успех и специалните стипендии за зимния семестър на учебната 2012-2013 година от Третата фаза на проект „Студентски стипендии” и изплатени са и стипендиите за летния семестър на учебната 2012-2013 година;
- Стартирала е кампанията за кандидатстване за стипендии по проект „Студентски стипендии” за зимния семестър на учебната 2013-2014 година, като изплащането на стипендиите е предвидено за началото на 2014 г.

8.4. По продукт/услуга – Кредитиране на студенти и докторанти

- Приети са Решение № 58 от 01.02.2013 г. на Министерския съвет за издаване на държавна гаранция за 2013 г. по ЗКСД и Решение № 331 от 23.05.2013 г. на Министерския съвет за одобряване на държавните гаранции по ЗКСД за бюджетната 2014 година;
- Публикувана е Покана към банките за сключване на типов договор за кредитиране на студенти и докторанти в ДВ, бр. 28 от 19.03.2013 г.; Сключен е типов договор за кредитиране на студенти и докторанти с четвърта банка;
- Сключени са споразумения за издаване на държавна гаранция за 2013 г. между министъра на образованието и науката и банките, подписали типов договор за кредитиране на студенти и докторанти;
- Проведена е среща на Националния съвет за кредитиране на студентите и докторантите, на която са представени анализ и оценка на действащата програма за студентско кредитиране и проект за бюджетната рамка на системата за студентско кредитиране за 2014 г.;
- Изготвен и представен е в Министерски съвет „Анализ на резултатите от прилагането на системата за кредитиране на студентите и докторантите за 2010-2012 година“, в изпълнение на изискванията на чл. 8, ал. 2, т. 6 от ЗКСД;
- Методически се подпомагат висшите училища и научните организации; поддържа се актуална информация в рубриката „Студентско кредитиране”, достъпна от електронната страница на Министерството на образованието и науката;
- Сключени са 3 130 броя договори за кредити на студенти и докторанти по ЗКСД;

8.5. По продукт/услуга – Подпомагане на проекти на висшите училища за спортуване на студентите и докторантите

- Създадена е организация за получаване в МОН на проекти от висшите училища за финансиране на дейности, свързани с физическото възпитание и спорта на студентите по реда на ПМС № 129/2000 г. през 2013 година;
- Извършен е контрол за спазване на критериите за разработване на проекти за подпомагане на физическото възпитание и спорта във висшите училища;
- Предоставено е финансирането на проектите за 2013 година.

8.6. Отчет на показателите за изпълнение на програмата

Показатели за изпълнение	Мерна единица	Закон 2013	Уточнен план 2013	Отчет 31.12.2013 г.
Програма 8 "Студентско подпомагане"				
*Субсидирани леглодни в студентски общежития, управлявани от държавни висши училища	Брой в хиляди	10 900, 0	10 900, 0	10 220,6
*Субсидирани хранодни в студентски столове, управлявани от държавни висши училища	Брой в хиляди	1 900, 0	1 900, 0	1 794,1
*Студенти, получаващи месечна парична помощ при ползване на свободно наета квартира по чл. 19а, ал. 1 от Наредбата за ползване на студентските общежития и столове	Брой	2 500	1 855	1 855
*Средно приравнен брой български студенти – стипендианти	Брой	22 000	22 000	20 416
*Български и чуждестранни докторанти и специализанти – стипендианти (12 месеца по 450 лв.)	Брой	2 200	2 200	2 345
* Завършващи редовни докторанти с еднократна стипендия по 1000 лв.	Брой	100	100	112
* Студенти – обект на подпомагане по реда на ПМС № 129/2000 г.	Брой	185 000	174 768	174 768

8.7. Отчет на разходите по програмата

Разходи по програмата (в лева)	Закон 2 013	Уточнен план	Отчет към 31 декември
I. Общо ведомствени разходи	497 946	1 117 570	1 044 094
от тях за:			
Персонал	317 948	317 948	249 772
Издръжка	179 998	799 622	794 322
II. Администрирани разходни параграфи по бюджета	8 501 854	7 030 622	7 030 277
от тях за:			
Издръжка	2 017 454	549 529	549 529
Лихви		272	272
Субсидии за нефинансови предприятия	6 484 400	6 480 821	6 480 476
Общо разходи (I+II)	8 999 800	8 148 192	8 074 371
Численост на щатния персонал	13	13	13

Общият размер на отчетените разходи по програмата към 31.12.2013 г. е 8 074, 4 хил. лв. Ведомствените разходи са в размер на 1 044,1 хил. лв. и включват разходите на МОН за изброените по-горе продукти/услуги. Администрираните разходи са в размер на 7 030,3 хил. лв. и включват изплатената премия на банките за добро управление по Закона за кредитиране на студенти и докторанти, платените лихви по кредити по ЗКСД в случаите на раждане/осиновяване на второ или следващо дете или при настъпване на смърт на кредитополучателя или трайна нетрудоспособност и предоставената субсидия за

студентски столове и студентски общежития на „Студентски столове и общежития” ЕАД, гр.София, в изпълнение на чл. 21, ал. 2 от ПМС № 1/09.01.2013 г. за изпълнение на държавния бюджет на Република България за 2013 г.

9. Програма “Продължаващо обучение”

Изпълнението на дейностите през отчетния период по програмата включва:

9.1. По продукт/услуга – Разработване на политики за учене през целия живот

- Изготвен е Доклад за напредъка по изпълнение на Националната стратегия за учене през целия живот за периода 2008 – 2013 година;
- Изготвена е Национална стратегия за учене през целия живот за периода 2014 – 2020 г. с участието на всички заинтересовани страни – министерства, агенции, висши училища, национално представените организации на работодателите и на работниците и служителите, организации на гражданското общество;
- Изготвен е проект за създаване на Национален съвет за учене през целия живот. Това е координиращ и консултативен орган, който ще подпомага Министерския съвет при разработването и провеждането на държавната политика в сферата на ученето през целия живот;
- Реализирани са дейности по проект № 374725-LLP-1-2012-1-BG-GRUNDTVIG-AL_AGENDA „BG – Изпълнение на Програмата на ЕС за учене на възрастни”, по който е изготвен Анализ на сектора за учене на възрастни; подготвен и публикуван е Компендиум с добри европейски практики, свързани с управлението на сектора за учене на възрастни; проведени са 6 регионални конференции за популяризиране на политиката за учене през целия живот на европейско и национално ниво; изготвен е проект на модел за мониторинг на сектора и се разработва национална информационна система с база данни.

9.2. По продукт/услуга – Ограмотяване на възрастни

- Продължават обучения в групи на възрастни за усвояване на учебно съдържание по учебни предмети, предвидени за класове от прогимназиалния етап на основното образование. Дейностите се извършват по проект „Нов шанс за успех“ по ОП РЧР през 2013 г. Сформирани са 301 групи с 3839 обучаеми;
- Реализирани са дейности, свързани с възможностите за включване в професионално образование и обучение на възрастни, без завършена степен на образование и без придобита професионална квалификация. Реализиран е държавен план-прием за учебната 2013/2014 година след VI, VII и VIII клас във вечерна форма на обучение - 63 паралелки със 1666 ученици и в задочна форма на обучение – 164 паралелки с 4371 ученици;
- Класирани, представени и наградени са 11 най-добри практики за неформално обучение на възрастни на образователни, обучителни и културни институции и на неправителствени организации в рамките на инициативата „Дни за учене на възрастни” по проект № 374725-LLP-1-2012-1-BG-GRUNDTVIG-AL_AGENDA „BG – Изпълнение на Програмата на ЕС за учене на възрастни”.

9.3. По продукт/услуга – Лицензиране на центрове за професионално обучение и центрове за информиране и професионално ориентиране

- Лицензирани са 83 центъра за професионално обучение (ЦПО), изменени са лицензиите с допълване на нови професии и специалности на 65 ЦПО; в открита процедура към 31.12.2013 г. са 26 ЦПО и 1 Център за информиране и професионално ориентиране (ЦИПО);
- Временно са отнети 52 лицензии за срок от 3 месеца на ЦПО, които не са подали годишната си информация, от тях са възстановени 6, а 46 са отнети. Във връзка с повторно нарушение, неподаване на годишна информация, са отнети 6 лицензии. За повече от 12 месеца дейността си са прекратили 5 ЦПО и лицензиите им са отнети. Общо за годината окончателно са отнети 60 лицензии на ЦПО и 1 на ЦИПО. Заличена е 1 лицензия на ЦПО, поради прекратяване на юридическото лице;
- Към 31.12.2013 г. има 908 центъра за професионално обучение и 6 центъра за информация и професионално ориентиране;
- Подготвени са и приети от УС на НАПОО изменения и допълнения на документи с цел усъвършенстване на дейностите по лицензиране. Основна част от измененията са във връзка с подаването на информацията, необходима за лицензирането по електронен път, както и с политиката за облекчаване на лицензионната процедура;
- Разработена е нова процедура и методика за последващ контрол „Процедура и методика за последващ контрол“ до края на 2013 г. процедурата е тествана в 12 центъра за професионално обучение;
- Събрана, обработена и анализирана е информацията от ИС на НАПОО за дейността на 810 от лицензираните ЦПО и 6 ЦИПО;
- Извършени са проверки на 77 ЦПО и 1 на ЦИПО, съвместно с Агенцията по заетостта във връзка с качеството на обучението, финансирано с ваучери по ОП „Развитие на човешките ресурси“;
- Осъществен е последващ контрол на дейността на лицензираните центрове въз основа на разработените, приети от УС и успешно прилагани до момента „Система за мониторинг и последващ контрол на лицензираните ЦПО“ и „Методика и процедура за осъществяване на последващ административен контрол на ЦПО“;
- НАПОО поддържа регистри с актуална информация за лицензираните ЦПО и ЦИПО, както и за статута на текущите процедури. В публичната част на ИС на НАПОО се публикува информация за лицензираните ЦПО и ЦИПО и основни данни за тях - данни на центъра, контакти, лицензирани професии и специалности; предлагани, предстоящи и текущи курсове;
- Изготвен е анализ за дейността на лицензираните ЦПО и ЦИПО за дейността им през периода 01.2012 до 31.12.2012г. (дейности от Плана за действие за 2012-2013 г.);
- Реализирани са дейности по методическото осигуряване на изгражданата национална система за валидиране по проект: „Създаване на система за идентифициране и признаване на неформално придобити знания, умения и компетентности“;

- НАПОО продължава да бъде национален координатор за България в Европейската мрежа за обмен на информация, опит и експертиза в областта на ПОО (ReferNet 2012-2015);
- Реализирано е ефективното сътрудничество между Центъра за развитие на човешките ресурси и НАПОО в рамките на проектите „Национална група от съветници по Европейската система за трансфер на кредити в Професионалното образование и обучение (ECVET) 2012-2013" и Европейската мрежа за развитие на политиката в областта на ориентирането през целия живот (ELGPN) чрез съвместно организиране и провеждане на първа и втора национална координационна среща ECVET, семинар с директори на професионални гимназии „Системата за кредити в ПОО (ECVET) и валидирането на неформалното и самостоятелно учене“, работна среща на тема Стратегии за мобилност в контекста на Европа 2020 и участие във валоризационна конференция Учене през целия живот.

9.4. Отчет на разходите по програмата

Разходи по програмата (в лева)	Закон 2 013	Уточнен план	Отчет към 31 декември
I. Общо ведомствени разходи	1 225 262	1 496 591	1 445 044
от тях за:			
Персонал	868 262	967 555	942 800
Издръжка	357 000	503 892	477 100
Капиталови разходи		25 144	25 144
II. Администрирани разходни параграфи по бюджета	0	0	0
Общо разходи (I+II)	1 225 262	1 496 591	1 445 044
Численост на щатния персонал	51	51	51

Общият размер на отчетените разходи по програмата към 31.12.2013 г. е 1 445, 0 хил. лв. и включва разходите на МОН и второстепенните разпоредители с бюджетни кредити за предоставяните продукти/услуги.

10. Програма “ Европейска образователна програма Учене през целия живот“

Изпълнението на дейностите през отчетния период по програмата включва:

10.1. По продукт/услуга – Секторни програми Коменски, Еразъм, Леонардо да Винчи и Грюндвиг

- Проведени са информационни дни по Програма "Учене през целия живот" - секторни програми: Коменски, Леонардо да Винчи и Грюндвиг в гр. София и гр. Пловдив, като са обхванати 279 участници;

- Проведен е Ден на Европа, гр.София с концерт, организиран от Европейски мрежи без граници за информиране относно възможностите, които предлага Програма „Учене през целия живот“;
- Организиран е семинар „Възможностите пред младите хора за участие в образователни програми” по покана на Професионална гимназия по икономика, гр. Перник;
- Проведен е информационен ден Програма "Учене през целия живот" - секторна програма Еразъм в гр. Плевен;
- Проведена е II Национална конференция „Насърчаване на четенето”, гр. Балчик;
- Проведено е информационно турне „Европейските информационни мрежи без граници” 2013 г., гр. Панагюрище, гр. Карлово, гр. Казанлък, гр. Сливен, с цел предоставяне на възможност на гражданите на изброените градове за запознаване с дейностите на европейските информационни мрежи и инициативи и с възможностите за образование и обучение, правата на българските потребители в рамките на ЕС и услугите, насочени към малкия и среден бизнес;
- Проведена е Национална среща по секторна програма Еразъм в гр.София, на теми: Насоки при администриране на секторна програма Еразъм за академичната 2013-2014г. Мобилност. Интензивни програми. Представяне на Програма Еразъм + (2014-2020);
- Проведени са Дни на секторна програма Коменски в гр.Трявна, на теми: Програма Коменски и развитието на 8-те ключови компетенции;
- Проведена е Валоризационна конференция, гр. София, на която са наградени участници в конкурса за видеоклип и на стажантите в Европейските информационни мрежи; представено е въздействието на Програма „Учене през целия живот” в България (2007 – 2013);

10.2. По продукт/услуга – Съпътстващи дейности и инициативи: "Europass", "Euroguidance", "eTwinning", "Eurydice", "Bologna process"

- Проведени са информационни дни по Програма "Учене през целия живот" - eTwinning, Europass, Euroguidance, ECVET, Учебни визити в гр. София и гр. Пловдив;
- Проведен е „Еколагер - граждани сме на Европа“, гр. Копривщица, на теми: пътуваща изложба "Да работим в полза на бъдещето като отговорни граждани на ЕС", изложба на наградените училища, Послания Европейска година 2013, Програма „Учене през целия живот” в България – възможности за училищата и за учениците; поглед към Европейската програма 2014 – 2020 година; модерно училищно партньорство, представяне на Европа Директно, София и 2013 – Европейска година на гражданите, представяне на гражданските инициативи на наградените училища, засаждане на дръвчета и храсти около музеите в Копривщица;
- Отбелязан е Денят на езиците, София, на който е представена дейността на ЦРЧР - Програма „Учене през целия живот и съпътстващи дейности“.

10.3. Отчет на разходите по програмата

Разходи по програмата (в лева)	Закон 2 013	Уточнен план	Отчет към 31 декември
I. Общо ведомствени разходи	1 978 483	7 548 649	7 548 318
от тях за:			
Персонал	1 175 560	1 563 742	1 563 491
Издръжка	802 923	5 813 932	5 813 852
Капиталови разходи	0	170 975	170 975
II. Администрирани разходни параграфи по бюджета	12 691 000	8 284 005	8 283 982
от тях за:			
Издръжка	12 691 000	0	
Субсидии за нефинансови предприятия		5 901 205	5 901 205
Субсидии за организации с нестопанска цел		2 382 800	2 382 777
Общо разходи (I+II)	14 669 483	15 832 654	15 832 300
Численост на щатния персонал	42	42	42

Общият размер на отчетените разходи по програмата към 31.12.2013 г. е 15 832, 3 хил. лв. Ведомствените разходи са в размер на 7 548, 3 хил. лв. и включват разходите на министерството и ВРБК по предоставяните продукти/услуги. Във ведомствените разходи се включват и разходите на училищата и на обслужващите звена, финансирани от МОН по договори за изпълнение на проекти по програма „Учене през целия живот“. Администрираните разходи по програмата в размер на 8 284, 0 хил. лв. включват предоставените субсидии за нефинансови предприятия и за организации с нестопанска цел на проектно-конкурсен принцип по Европейска програма „Учене през целия живот“.

11. Програма “Оценка и развитие на националния научен потенциал за изграждане на устойчива връзка образование-наука-бизнес, като основа за развитие на икономика, базирана на знанието“

Изпълнението на дейностите през отчетния период по програмата включва:

11.1. По продукт/услуга – Оценка на развитието на националния научен потенциал

- Разработено е техническо задание за провеждане на процедура по ЗОП за изграждане на Националната система за мониторинг и оценка на научноизследователската дейност, осъществявана от висшите училища и научните организации, и на дейността на Фонд „Научни изследвания“;

- Предоставени са шестмесечни отчети за 2013 г. по изпълнението на бюджета по Наредба № 9 за условията и реда за планиране, разпределение и разходване на средствата, отпуснати целево от държавния бюджет за присъщата на държавните висши училища научна или художественотворческа дейност;
- Взето е участие в работни формати към Европейската комисия - Европейската мрежа за оценка на НИРД и среща на националните координатори по рамковите програми.

11.2. По продукт/услуга – Развитие на научната база за провеждане на съвременни и конкурентоспособни научни изследвания

- Реализирани са дейности по актуализация на Националната пътна карта, като предварително условие за определяне на приоритетите за следващия програмен период по Договора за партньорство на Република България с ЕС;
- Извършени са дейности, свързани с координацията и подкрепата на български научни групи за участие в текущи научноизследователски инфраструктури и в семинари по КЛАРИН ЕРИК;
- Оказана е подкрепа за кандидатстването на Института по молекулярна биология, БАН, за изграждане на национално партньорско звено на Euro-Bioluming (машабен общоевропейски проект за създаване на изследователска и медицинска микроскопска инфраструктура);
- Подпомогната е 4 среща на Балканската мрежа по фитохимия и химия на природните продукти за зелено и устойчиво развитие, в гр. Пловдив. Мрежата включва учени от България, Гърция, Македония, Молдова, Румъния, Словения, Сърбия, Турция и Хърватия;
- Взето е участие в оценка на проекти по процедура за подбор на проекти по ОП Развитие на конкурентноспособността на Българската икономика 2007-2013.

11.3. По продукт/услуга – Повишаване на общественото значение на науката

- Организиран и проведен е Националният конкурс „Млади таланти” 2013 г. На финала на конкурса, журито определи да участват 40 млади таланти - автори на 29 научни проекта. Класираните на първо, второ и трето място могат да участват в Световното младежко научно изложение “International EXPO Science” в Абу Даби.
- Организирана и проведена е процедурата по връчване на „Годишни награди за наука „Питагор” за съществен принос в развитието на науката в България в периода 2010-2012 г. За оценка са номинирани 34 кандидатури, връчени са общо 7 награди. Бяха присъдени и три специални награди: награда на Фонд „Научни изследвания” за научен мениджър; специална награда за принос в природните науки и по-специално приноса на два български колектива в откриването в Европейската организация за ядрени изследвания (ЦЕРН) на Хигсбозона и специална награда за цялостен принос в науката.
- Проведени са специализирани форуми с участие на млади учени. МОН е основен партньор на Британски съвет и Форум „Демокрит” в конкурса за комуникация на науката „Лаборатория за слава– Famelab”;
- Проведен е „Софийски фестивал на науката” под патронажа на МОН, основни организатори на фестивала бяха Британският съвет и Форум „Демокрит”;

- Осъществява се процедура за подкрепа на научни форуми с международно участие, провеждани в България, отговарящи на приоритетите на Националната стратегия за развитие на научните изследвания. Финансирани са 19 научни събития.

11.4. По продукт/услуга – Засилване на интеграцията между елементите на „триъгълника на знанието”

- Създадена е национална интерактивна платформа за връзка образование-наука-бизнес;
- Проведени са процедури на конкурс за подбор на постдокторанти и млади учени за едномесечни обучения във високотехнологични научни комплекси и инфраструктури, като са финансирани 103 млади учени, докторанти и постдокторанти за едномесечни обучения;
- Проведени са процедури на конкурс за специализирани публикации в реферирани издания и издания с импактфактор и индексирани на научни списания – подкрепени са 20 научни списания и 193 специализирани публикации;
- Проведена е тематична научна школа и на борса за научни идеи на тема „Традиционни храни и здравето на българина”;
- Проведена е тематична научна школа и борса за научни идеи на тема „Информационни и комуникационни технологии”.
- Проведена е тематична научна школа и борса за научни идеи на тема „Енергетика и енергийна ефективност”
- Организиран са информационни събития по европейски научни програми и инициативи за популяризиране на възможностите за използване на различни финансови инструменти за подкрепа на изследователски проекти.
- Актуализиране на Националния списък на научноизследователски организации, които могат да приемат чужденци за разработване на научноизследователски проекти съгласно условията на Наредба № 1.

11.5. Отчет на показателите за изпълнение на програмата

Показатели за изпълнение	Мерна единица	Закон 2013	Уточнен план 2013	Отчет 31.12.2013 г.
Програма 11 “Оценка и развитие на националния научен потенциал за изграждане на устойчива връзка образование-наука бизнес, като основа за развитие на икономика, базирана на знанието”				
*Оценка и анализ на резултатите от научноизследователската дейност, осъществявана от научните организации и на дейността на фонд „Научни изследвания”.	времева	x	x	x
*Шестмесечен и годишен отчети по изпълнението на бюджета предоставен по Наредба 9	Брой	33	33	33
*Брой предпроектни проучвания	Брой	7	7	7
*Проведени състезания за млади таланти	Брой	1	1	1
*Награди на български учени от национални, регионални и европейски форуми	Брой	2	2	0
*Проведени специализирани форуми с участие на млади учени	Брой	3	3	3
*Излъчени предавания за постиженията на българската наука	Брой	4	4	4

*Създадена национална интерактивна платформа за връзка образование-наука-бизнес	времева	x	x	x
*Брой организирани тематични школи за връзка на науката с бизнеса	брой	4	3	3

11.6. Отчет на разходите по програмата

Разходи по програмата (в лева)	Закон 2013	Уточнен план	Отчет към 31 декември
I. Общо ведомствени разходи	1 328 223	416 686	395 834
от тях за:			
Персонал	223 202	219 182	218 905
Издръжка	1 105 021	197 504	176 929
II. Администрирани разходни параграфи по бюджета	0	65 700	57 700
от тях за:			
Текущи трансфери, обезщетения и помощи за домакинствата		65 700	57 700
Общо разходи (I+II)	1 328 223	482 386	453 534
Численост на щатния персонал	12	12	12

Общият размер на отчетените разходи по програмата към 31.12.2013 г. е 453, 5 хил. лв., от които 395,8 хил.лв. са ведомствени разходи на МОН по предоставяните продукти/услуги. Администрираните разходи са в размер на 57, 7 хил. лв. и включват разходите за награди в Националния конкурс „Млади таланти” 2013 г. и ежегодната награда за наука „Питагор” за съществен принос за развитието на науката в България.

12. Програма “Насърчаване развитието на научната дейност чрез програмно-конкурсно финансиране“

Изпълнението на дейностите през отчетния период по програмата включва:

12.1. По продукт/услуга – Конкурси и програми за насърчаване на фундаменталните и приложните изследвания в университетите чрез финансиране на конкурсен принцип

- Реализирани са дейности, свързани с промяна в организацията и провеждането на конкурсна сесия „Финансиране на фундаментални научни и научноприложни изследвания в приоритетните области“–2012 г.;
- Разработени са и приети от Изпълнителния съвет на Фонд „Научни изследвания“ и утвърдени от министъра на образованието и науката Насоки за кандидатстване на конкурсна сесия „Финансиране на фундаментални научни и научно-приложни изследвания в приоритетните области“ – 2013 г., Методика за оценка на проектните

предложения и са създадени независими Временни научноекспертни комисии. Те са публикувани на официалния сайт на Фонд „Научни изследвания“;

- Взето е решение за стимулиране на младите учени в България чрез откриване на конкурсна сесия „Финансиране на фундаментални научни и научно-приложни изследвания за млади учени“ – 2013 г. Този конкурс изцяло покрива стратегическите приоритети на страната, залегнали в частност в Национална стратегия за развитие на научните изследвания – 2020;
- Привлечени са за членове на Временните научно-експертни комисии хабилитирани лица, които не са участвали в оценяването на проектните предложения в конкурсна сесия 2012 г.;
- Създадени са правила за работа на Временните научно-експертни комисии, утвърдени от Изпълнителния съвет на Фонд „Научни изследвания“ за регламентиране дейността на комисиите и по-добра организация на работа;
- Оказана е експертна помощ и ежедневни консултации от служителите на Фонд „Научни изследвания“, с цел помагане и улесняване на кандидатстващите.

12.2. По продукт/услуга – Подпомагане на развитието на научните изследвания в стратегически за страната области чрез финансиране на конкурсен принцип

- Реализирани са дейности, свързани с финансиране на експеримента CMS;
- Организирана се работна среща в София през м. септември 2013 г. на тема „Партньорства с индустрията и други организации“;
- Участие в работна среща на тема „Интегриране на млади учени“ в Лисабон през м. октомври 2013 г.;
- Създадена е Постоянна комисия по Двустранно сътрудничество, която да разгледа и оцени постъпилите проекти - внесени са 50 проекта;
- По направление Целево финансиране на национални научни програми от ЗНИИ – сформирана е Постоянна научно-експертна комисия по двустранно научно-техническо сътрудничество към ФНИ за оценка на постъпили отчети на договори по двустранно НТС в конкурсни сесии от 2007 до 2012г. с единадесет страни;
- Реализирани са дейности по изготвянето на насоки за кандидатстване по конкурсни сесии за двустранно научно-техническо сътрудничество с Украйна, Словакия, Германия и Китай и съгласуване на дейностите по процедурите по обявяване на конкурсите до края на 2013 г.;
- Реализирани са дейности, свързани с участието на ФНИ по проект на 7 Рамкова програма за изграждане на мрежи на компетентност в рамките на консорциум БиодивЕРсА ЕРА–НЕТ и във връзка с изпълнение на задача 1.2 от Работен Пакет 1 за укрепване и разширяване на мрежата на сътрудничество и интегриране на нови партньор. Партньорите на ФНИ в тази дейност са Френска фондация за изследвания в областта на биологичното разнообразие (Fondation Française pour la Recherche sur la Biodiversité); Съветът за научни изследвания на Литва (The Research Council of Lithuania); Фонд за наука и технологии на Португалия (Fundação para a Ciência e a Tecnologia); Министерство на земеделието и селските райони на Турция (Ministry of Agriculture and Rural Affairs);

- ФНИ работи върху изготвяне на Доклад за насърчаване на участието на институции финансиращи научни изследвания от страните членки, асоциираните държави и кандидат-членки за ЕК в мрежите за научноизследователско пространство към рамковите програми на Комисията.(Резултат 1.2 по Договор 266546 с ЕК) и организирането на две работни срещи за обмяна на опит и добри работни практики между европейските институции.

12.3. По продукт/услуга – Разработване на конкурси и програми за развитие на научния потенциал и за подкрепа на младите учени чрез финансиране на конкурсен принцип

- Взето е решение за подпомагане младите учени чрез обявяване на конкурсна сесия „Финансиране на фундаментални научни и научно-приложни изследвания за млади учени“ – 2013 г., като за протичането на тази сесия са създадени и Временни научно-експертни комисии;

12.4. По продукт/услуга – Насърчаване на университетските изследвания чрез финансиране на конкурсен принцип

- Текущо се насърчава включването на висшите училища и университетите в европейски и международни научни инициативи чрез съфинансиране.

12.5. По продукт/услуга – Разработване и въвеждане на механизъм за контрол върху качеството на изпълнението на финансираните проекти и гарантиране постигането на планираните научни цели и резултати

- Разработени са правила за работа на Постоянни научно-експертни комисии. Чрез тях се регламентира организацията на работа на постоянните научно-експертни комисии по отношение осъществяването на контрол на изпълнението на договорите за финансиране на проекти, спечелени от съответните бенефициенти;
- Реализирани са дейности по разработката на задание за създаване на регистър за отчитане на видовете дълготрайни материални активи, които са закупувани от бенефициентите по проекти, финансирани от Фонд „Научни изследвания“. Това до значителна степен ще облекчи избягването на двойно финансиране при участието на университети и други научни институции на проекти, финансирани по програми на Европейския съюз.

12.6. Отчет на разходите по програмата

Разходи по програмата (в лева)	Закон 2013	Уточнен план	Отчет към 31 декември
I. Общо ведомствени разходи	31 378 593	11 341 315	941 054
от тях за:			
Персонал	807 745	934 193	647 120
Издръжка	30 570 848	10 406 129	292 941
Капиталови разходи		993	993
II. Администрирани разходни параграфи по бюджета	20 500	20 500	-8 248
от тях за:			
Издръжка	20 500	0	
Членски внос		20 500	16 157
Субсидии за организационно-не стопанска цел		0	-24 405
Общо разходи (I+II)	31 399 093	11 361 815	932 806
Численост на щатния персонал	15	15	15

Общият размер на отчетените разходи по програмата към 31.12.2013 г. е 932, 8 хил. лв. Ведомствените разходи са в размер на 941,1 хил. лв. и включват разходите на Фонд „Научни изследвания” по предоставяните продукти/услуги. Администрираните разходи са в размер на – 8,2 хил.лв. и включват възстановени средства на ФНИ по договори за научна дейност и платен членски внос за Европейската научна фондация.

13. Програма “Координация и мониторинг на научния потенциал за интегриране в европейското изследователско пространство и глобалната информационна мрежа”

Изпълнението на дейностите през отчетния период по програмата включва:

13.1. По продукт/услуга – Интернационализация на българската наука и интегрирането и в европейското изследователско пространство

- Реализирани са мероприятия за информиране на научната общност във връзка с конкурс на програма SCOPES, за научно сътрудничество между Швейцария и страните от Източна Европа за периода 2013-2016 г. от Швейцарската научна фондация;
- Извършени са подготовка и участие в среща и консултация с изпълнителите на договори по Българо-швейцарската научна програма и подготовка на счетоводни форми за отчитане на разходите;

- Организирана и проведена е оценка на постъпилите 14 проекта на млади, български учени за научен престой в швейцарски научни организации, в Конкурс по програмата Sciex, в изпълнение на Българо-швейцарската програма за научен обмен 2012-2016 г.;
- Организирани и проведени са семинар и среща на партньорите по проекта FORSEE, „Транснационален Форсайт за дефиниране на регионални научни приоритети в областта на информационните и комуникационни технологии по Оперативна програма за транснационално сътрудничество „Югоизточна Европа 2007-2013“;
- Подготвен за внасяне в МС комплект документи на проект на ПМС за присъединяване към конвенцията за Европейски университетски институт (ЕУИ), Флоренция;
- Взето е участие при формиране на приоритетите за бъдещия програмен период на ЕС по отношение на Дунавската стратегия и в срещата на високо равнище в подкрепа на реализиране на дейностите по изпълнението по Стратегията ЕС за Дунавския регион;
- Взето е участие в годишна среща на управителния орган на асоциацията ЕВРАТОМ – ИЯИЯЕ България;
- Взето е участие в неформален съвет на министрите в Дъблин и в Брюксел;
- Извършена е подготовка на указания за КОРЕПЕР и на позиции за участие на министрите в Съвета по конкурентоспособност;
- Обявен е четвъртият конкурс за научно-техническо сътрудничество между Република България и Словашката република в изпълнение на междуправителствено споразумение;
- Организиран и координиран е научният обмен в изпълнение на междуправителствената програма за сътрудничество в областта на науката и технологиите между Република България и Индия;
- Реализирано е участие в смесена комисия по двустранно научно техническо сътрудничество България – Австрия;
- Реализирани са дейности, свързани с одобряването на Споразумение между Правителството на Република България и Европейската организация за разработване на метеорологични спътници (EUMETSAT) относно присъединяването на Република България към Конвенцията за учредяването на Европейската организация за разработване на метеорологични спътници (EUMETSAT);
- Разработени са конкурсни процедури и документации за:
 - ✓ съвместни Българо-китайски научноизследователски проекти (2014-2016 г.);
 - ✓ съвместни научноизследователски проекти между Република България и Германската служба за академичен обмен (DAAD) за периода 2014-2015 г.;
 - ✓ съвместни изследователски проекти между България и Украйна за периода 2014-2016 г.;
- Извършени са дейности, свързани с подготовката за внасяне в Министерския съвет на Програма за сътрудничество в областта на науката и технологиите между правителствата на Република България и Република Индия 2014-2016 г.;
- Създадена е работна група за отворен достъп до научна информация във връзка с препоръките на Европейската комисия за прилагането на принципа на отворен достъп до научни данни с цел да се изготви концепция за националния подход по отношение на тази инициатива;

- В рамките на процедура за подбор на докторанти, постдокторанти и млади учени за едномесечни обучения във високотехнологични научни комплекси и инфраструктури са сключени 41 договора с млади учени;
- Разработена е методология за кариерно развитие на млади учени за професионална реализация (краткосрочна и постоянна) в практиката и науката.

13.2. По продукт/услуга – Интегриране в глобалната информационна научна мрежа

- Приет е електронен анекс към договора за национален абонамент за достъп на пет нови академични и научни организации до базите данни в платформите ScienceDirect и SCOPUS;
- Сключен е договор с издателство Елзевир за пробен абонаментен договор относно подготовка и провеждане на обучителни семинари за работа с аналитичните инструменти в платформата SciVal, което позволява анализи на научните компетенции на българските учени;
- Реализирани са дейности по договарянето на пробен платен достъп до научни издания от областта на химията, биохимията, медицината в платформата Reaxys на издателство Елзевир;
- Извършено е актуализиране и разширяване на Регистъра на научната дейност в Република България, като са добавени нови раздели за научна инфраструктура, специфично оборудване и научни резултати, както и са актуализирани част от използваните номенклатури и връзки между отделните раздели на системата;
- Реализирани са дейности, свързани с инициативата за създаване на регионална мрежа от изследователски центрове по водородни енергийни системи в страните от Балканите и Дунавския регион със седалище в София, представена и утвърдена на среща на министрите на страните от Централноевропейската инициатива, Триест, Италия;
- Създава се Национална мрежа от контактни лица и представители в Програмните комитети на Рамковата програма за наука и иновации „Хоризонт 2020” и участие в разработването на първата Работна програма за периода 2014-2015 г.

13.3. По продукт/услуга – Създаване на привлекателни условия за научна кариера, професионално израстване и квалификация на учените

- Взето е участие в среща на ведомствата, отговорни за мрежите на контактните лица - Седма рамкова програма;
- Извършена е подготовка на участие в заседание на министрите за наука в Съвета по конкурентоспособност;
- Взето е участие във втората среща на високо ниво, относно новата рамкова програма за наука и иновации „Хоризонт 2020” в Брюксел;
- Оказана е подкрепа на български учени за участие в Антарктическата програма, ЦЕРН, ФУЛБРАЙТ, ИТЕР, КЛАРИН ЕРИК;
- Организиран са информационни събития по европейски научни програми и инициативи за популяризиране сред академичната общност на възможностите за използване на различни финансови инструменти за подкрепа на изследователски проекти;

- Организирано е обучение за работа с платформата Реаксис на издателството Елзеvir в Медицински Университет - Пловдив, Университета „Проф. Асен Златаров“ Бургас и Химикотехнологичен и металургичен университет София (28-30 октомври 2013 г.)
- Проведен е информационен ден на Мрежата на контактните лица по приоритет „Космос“ на 7 Рамкова програма.

13.4. По продукт/услуга – Осигуряване на информация и документация за постиженията в науката, технологиите и иновациите и подготовка на продукти в печатна и/или електронна форма

- Предоставена е възможност на потребителите да използват ефективно информационните ресурси, създавани и съхранявани в НАЦИД;
- Предоставен е интернет достъп до европейски и световни информационни и библиотечни центрове. Центърът обслужва потребителите си и чрез Системата от европейски библиотеки /SUBITO/ за доставка на документи и копия от първоизточници, липсващи в страната;
- През отчетния период НАЦИД поддържа електронна база данни за защитените дисертационни трудове и списък на хабилитираните лица в Р. България съгласно чл.3 от Правилника за прилагане на Закона за развитие на академичния състав в Р. България;
- НАЦИД е предоставила аналитична и библиографска информация на ведомства и институции, юридически лица и граждани: аналитични материали - 662 бр. и документи чрез собствени бази данни – 31 080 бр.;
- Изготвени са информационни справки в бази данни чрез Интернет – 6 878 бр., предоставени са документи по МЗС – 728 бр., предоставени са копия от оригинални документи от фонда на НАЦИД – 40 072 бр.

13.5. Отчет на показателите за изпълнение на програмата

Показатели за изпълнение	Мерна единица	Закон 2013	Уточнен план 2013	Отчет 31.12.2013 г.
Програма 13 “Координация и мониторинг на научния потенциал за интегриране в европейското изследователско пространство и глобалната информационна мрежа”				
* Брой паневропейски инфраструктури, в които България ще се присъедини	брой	3	4	4
*Брой европейски и международни научни организации в които България участва	брой	4	3	3
* Брой лиценз за достъп бази данни	брой	6	8	8
Обновено съдържане на регистъра за научната дейност и с цел синхронизиране с Европейския регистър на изследователските организации	времева	x	x	x
*Брой европейски и транс европейски програми, в които български учени имат участие	брой	6	6	6

13.6. Отчет на разходите по програмата

Разходи по програмата (в лева)	Закон 2 013	Уточнен план	Отчет към 31 декември
I. Общо ведомствени разходи	12 338 834	7 218 041	7 203 970
от тях за:			
Персонал	497 016	643 759	639 738
Издръжка	11 841 818	6 201 847	6 191 797
Капиталови разходи	0	372 435	372 435
II. Администрирани разходни параграфи по бюджета	6 113 150	10 053 754	10 052 115
от тях за:			
Издръжка	220 000	0	
Членски внос	5 893 150	9 818 754	9 818 518
Субсидии за нефинансови предприятия		235 000	233 597
Общо разходи (I+II)	18 451 984	17 271 795	17 256 085
Численост на щатния персонал	42	42	42

Общият размер на отчетените разходи по програмата към 31.12.2013 г. е 17 256, 1 хил. лв. Ведомствените разходи са в размер на 7 204,0 хил. лв. и включват разходите по бюджета на МОН и ВРБК по предоставяните продукти/услуги. Администрираните разходи са в размер на 10 052,1 хил. лв., в т.ч. платен членски внос в ЦЕРН – 9 767, 2 хил. лв. В администрираните разходи са включени и платените 233,6 хил. лв. на Българо-Американската комисия за образователен обмен по Споразумението между правителството на Р България и правителството на САЩ.

14. Програма “Младите в действие“

Продукт/услуга 14.1, 14.2, 14.3, 14.4 и 14.6, които са изпълнявани от дирекция „Младеж“ и НЦЕМПИ се отчитат към 30.06.2013 г. С ПМС № 142 на МС от 8.07.2013 г. за приемане на Устройствен правилник на Министерството на младежта и спорта, считано от 03.07.2013 г. дейността на дирекция "Младеж" от преобразуваното Министерство на образованието и науката преминава към преобразуваното Министерство на младежта и спорта, а НЦЕМПИ от второстепенен разпоредител към министъра на образованието и науката се определя като второстепенен разпоредител към министъра на младежта и спорта.

14.1. По продукт/услуга – Планове за действие за изпълнение на Националната стратегия за младежта (2010-2020)

- Изпълняват се дейностите и мерките по Националната стратегия за младежта (2010-2020), в процес на изготвяне е План за действие за 2013 г.;

- Изпълнени са дейности за подготовката на Отчета по Националната стратегия за младежта (2010-2012), който визира изпълнението на планираните мерки за 2012 г.
- Подготвя се Доклад за младежта за периода 2011-2012 г. като се събира, анализира и обобщава информация за изпълнението на основните цели, политики и програми, свързани с подкрепата на младите хора в страната в изпълнение на Националната стратегия за младежта (2010-2012);
- Изпълнява се проект „Информираност, координация и партньорство за провеждане на младежката политика в България”, финансиран по Оперативна програма „Административен капацитет”, чиято цел е подпомагане ефективното изпълнение и прилагане на Националната стратегия за младежта и Закона за младежта.

14.2. По продукт/услуга – Национална информационна система за младежта

- Функционират: разширен младежки портал на дирекция „Младеж”, (29 566 посещения), информационен портал на НЦЕМПИ с информация за младите хора в страната (97 555 посещения), информационен портал на МИКЦ (15 062 посещения). Обновен е сайтът на Евродеск мрежата, съдържащ 7 основни тематични секции, обновен е Европейския младежки портал, в който са публикувани над 30 печатни и електронни информации за популяризиране на програма „Младежта в действие”; администрирана е фейсбук страница на националната програма;
- Издадени са 16 вида информационни материали за НЦЕМПИ, програма „Младежта в действие“, Евродеск, Европейския младежки портал и Национална програма за младежта.

14.3. По продукт/услуга – Младежки обмени с международни партньори и участие в синхронизирането на националното законодателство с актовете на ЕС

- Участие в дейността на Работна група 16 „Образование, взаимно признаване и професионална квалификация, младеж, наука и изследвания”, както и в работна група „Младеж” към Съвета на ЕС в Брюксел.
- Участия в заседания на Бюрото за младежка политика на Съвета на Европа; в 50-то заседание на Европейския младежки управителен комитет на Съвета на Европа и бюрото за младежка политика на съвета на ЕС, в Конференция относно структурния диалог в младежката сфера, организиран от ЕК, в семинар на тема „Стойност на младежката работа”, в международен семинар на тема „Следваща стъпка: развитие на регионалната младежка политика в страните от Източното партньорство и Черноморския регион;
- Участие в Младежка конференция и среща на директорите на дирекции, отговорни за политиката за младежта, проведена в рамките на Ирландското председателство на ЕС.

14.4. По продукт/услуга – Кампании, инициативи, обучения и форуми за повишаване на информираността на младите хора в страната

- Реализирана е Инициативата „Младежта в движение” с изложение „Национални дни на кариерата 2013” в периода 12-13.03. 2013 г. в гр. София. В рамките на форума НЦЕМПИ представи своите дейности, които дават възможност на младежите да следват, да работят, да се обучават и да участват в доброволчески дейности в чужбина. Паралелно с това е проведена и Годишната среща за оценка на Програма „Младежта в

действие” и Евродеск за 2012 г. На събитието са присъствали повече от 150 представители на организации, финансирани по програмата през годината, както и Евродеск координатори от цялата страна, като с приз „Добра практика на 2012 г.” са наградени най-успешните от тях;

- НЦЕМПИ организира отбелязването на Европейската седмица на младежта 2013 г. в периода 26.05 - 02.06.2013г. с множество събития, като във финалното състезание „Треска за демокрация” се включиха 260 участници;
- МОН съвместно с НЦЕМПИ стартира кампания „Движение за език без омраза”, която се реализира като част от проекта на Съвета на Европа „Млади хора, борещи се с езика на омразата онлайн”; учреден е национален комитет за реализиране на кампанията, който ще координира дейностите за реализация на кампанията в страната;
- Участие в Национална младежка среща на тема „Включване на младите хора в процеса на вземане на решения. Структурният диалог и младите хора“ и Първи национален форум на младежките работници в България, организиран от „Плевенски обществен фонд – ЧИТАЛИЩА”.
- Участие в Национална младежка среща на тема „Признаване на неформалното образование”, проведена в гр. Варна На форума са представени основните мерки и дейности, предприети в областта на неформалното образование от страна на МОН;
- Реализирани са над 30 публикации в български медии;
- Издадени са 16 вида информационни материали. Чрез младежките портали на МОН, НЦЕМПИ, сайта на МИКЦ мрежата и Евродеск са обхванати широк кръг млади хора, младежки работници и младежки организации, на които се предоставя безплатна актуална и специализирана информация за участие в обществения живот на страната и личностната им реализация.

14.5. По продукт/услуга – Участие на студентите в различни извънучебни занимания в областта на културата, спорта, доброволчеството и гражданската активност

- Акредитирани са 29 нови организации по дейност „Европейска доброволческа служба” (ЕДС) на програма „Младежта в действие” на ЕК. Общо акредитираните по ЕДС организации в България са 101. Организиран са 3 обучения за 68 чуждестранни доброволци, които осъществяват доброволческа служба по програма „Младежта в действие” в България;
- Съвместно с Академичното дружество за международно развитие е разработен проект “Дипломиране без граници”, чиято цел е събиране и обобщаване на актуална информация, касаеща възможностите за следване на български студенти в чужбина. Целевите групи, към които е насочена дейността са студенти, младежки и студентски организации;
- Съвместно с Регионалния център на балканите за университетски театър е разработен проект за създаване на „Вокална група „Студентина”. Целта на проекта е повишаване вокалната и музикална култура на участниците; организиране на концертни изяви; сформирание на постоянна група и извеждането на сценично представление. Подготвен е проект „България – пространство за изкуство в природата“, който цели изграждане на пространство за изкуство в природата и развитието на извънградски екоцентър за

танцово, музикално и театрално изкуство, университетски център и младежки обмени по културни програми;

- Съвместно с Българския студентски съюз е създаден Национален център за социални проекти и Кабинет за работа със студенти в неравностойно положение. Целта на проекта е поддържане на условия за пълноценна социална подкрепа на студентите чрез професионални консултации от юристи, психолози, социолози, лекари, криминалисти, социални работници; организирана е кампания във всички висши училища за подпомагане на студенти, жертви на насилие, проституция, незаконни религиозни движения; поддържан е интернет форум за студенти в неравностойно положение;
- Съвместно със Студентското общество за компютърни изкуства е създаден и поддържан сайт и база данни за младежка информация и с обучителни игри на тема превенция на ХИВ/СПИН; проведено е и неформално обучение в сферите на уеб дизайн и компютърна анимация; организирани и извършени са дейности по набиране и подготовка на проекти за конкурсната част на „Компютърно пространство 2013“; проведена е изложба на компютърна графика;
- Съвместно с НССОО АИЕСЕК-България са разработени: проект ”Единство в различията” - целта на проекта е да развитие културната чувствителност; емоционална интелигентност и предприемаческия дух; проект ”Бизнесът в действие 8” - целта на проекта е да реализира образователен обмен между български и чуждестранни студенти, интересувачи се от предприемачество; да подбере и ангажира български и чуждестранни студенти, представители на малкия и среден бизнес в интензивна бизнес симулация, пресъздаваща условията на стартиращ бизнес; организирана е и проведена Национална среща на изпълнителните тела на локални секции; проведена е Национална конференция и е избран национален комитет;
- Съвместно с Регионален център на балканите за университетски театър са реализирани дейности по проект Обучение на студентите и младите хора в теоретични и практически образователни курсове по актьорско майсторство, контактна импровизация, съвременни танцови техники, огнени изкуства, музика и други форми на сценично изкуство;
- Съвместно с Академично дружество за международно развитие е проведена кампания „Назад към природата”, целта ѝ е промяна на екологичния мироглед на младото поколение; проведена е и кампания за стимулиране на разделното събиране на отпадъците, рециклирането и повторната употреба на ТБО;
- Съвместно с НССОО АИЕСЕК-България е проведена международна конференция за организационни умения. Целта на конференцията е развитие на лидерски умения, въвеждане в организацията, обучение за международни стажове.
- Съвместно със Студентското общество за компютърни изкуства и ННЕК ЮНЕСКО са реализирани дейности, свързани с предоставяне на младежка информация и услуги от базата данни на проекта „On the job market”, който е мултимедийно ръководство, обръщащо внимание на кариерното развитие и неговата важност;
- Съвместно с Академичното дружество за международно развитие е организирана и провеждана Кампания за промоция на биологичното земеделие;

- Съвместно с НССОО АИЕСЕК-България е организирана и проведена Национална пролетна конференция – януари - април 2013 г. Целта на конференцията е да провокира у студентите желание за развитие на лидерски умения, умения за управление на екип, да им предостави възможност да получат висококачествени обучения от представители на бизнес средите.
- Съвместно с Националната студентска конфедерация е организирано и проведено честване на Деня на Европа – 9 май; реализиран е проект „Демократичното европейско гражданство: да превърнем концепцията в реалност“; проведен е обучителен семинар за разпространение на резултатите от проекти по програма „Младежта в действие“;
- Съвместно с Академичен хор „Ангел Манолов“ е организиран тържествен концерт, с който е отбелязана 80-годишнината от създаването на Академичния хор „Ангел Манолов“ в зала „България“, гр. София. Със съдействието на НСД хорът е взел участие в Международния хоров фестивал в гр. Гуаякил, Еквадор;
- Академичен фолклорен ансамбъл със съдействието и подкрепата на НСД осъществи участие в ежегодния Международен фолклорен фестивал „Приморско 2013 год.“;
- Реализирано е участието на Академичния фолклорен ансамбъл със съдействието и подкрепата на НСД в ежегодния Международен фолклорен фестивал за автентичен фолклор гр. Дорково;

14.6. По продукт/услуга – Мониторинг и контрол по осъществяването на националните и европейски програми за младежта в страната

- Осъществени са 17 проверки на текущи проекти на място по програма „Младежта в действие“ и 66 по Национална програма за младежта от страна на НЦЕМПИ.
- Извършени са общо 22 проверки на 22 текущи проекта, от тях 14 са финансирани по Национална програма за младежта (2011-2015) и 8 по Програмата на ЕК „Младежта в действие“.
- Осъществени са 19 проверки на 17 текущи проекти по Национална програма за младежта (2011-2015);

14.7. По продукт/услуга – Финансиране на проекти по Национална програма за младежта 2011 -2015

- Финансирани са 27 проекта на неправителствени организации по две подпрограми ;
- Изпълнява се въведена система за вътрешен и външен мониторинг по изпълнението на Националната програма за младежта (2011-2015);
- Осъществени са 66 текущи проверки на място на проекти по програмата от страна на НЦЕМПИ.
- Осъществени са 2 работни срещи–обучения с 40 представители на организации, изпълняващи проекти по Подпрограма 1 „Младежки информационно-консултантски центрове“ и други организации, осъществяващи проекти по програмата;
- Осъществен е 1 финансов семинар за организациите с финансирани проекти за разясняване на изискванията на договорните отношения и условията за съдържателно и финансово отчитане на проектите;
- Осъществени са 5 обучения за младежки лидери с участието на 96 представители на младежки неправителствени организации и младежки работници;

- Финансирани са 20 проекта в областта на доброволчеството по подпрограма 3 „Младежко доброволчество и участие в доброволчески инициативи“. Очаква се да бъдат обхванати повече от 400 млади доброволци, както и да бъдат привлечени към доброволчески дейности повече от 200 нови младежи.

14.8. По продукт/услуга – Финансиране на проекти по програма „Младежта в действие” на ЕК

- Одобрени са общо 234 от подадени общо 446 проекта (към два крайни срока за кандидатстване 1 февруари и 1 май) на обща стойност 3 230 492,3 евро;
- Извършена е формална и качествена оценка за общо 233 проекта;
- Осъществени са 2 кампании за популяризиране на дейностите на НЕЦМПИ - „Младежта в движение” и Европейска седмица на младежта за 2013г;
- Стартирана е кампанията „No Hate Speech Movement” по инициатива на Съвета на Европа;
- Изпратени са 41 младежи в 23 международни обучения;
- Организиран са 3 международни обучения, в които са включени 52 участници;
- Организиран са 5 национални обучения с участието на 109 младежи от България;
- Организиран са 3 обучения за 68 чуждестранни доброволци, които осъществяват доброволческа служба по програма „Младежта в действие” в България.

14.9. Отчет на показателите за изпълнение на програмата

Показатели за изпълнение	Мерна единица	Закон 2013	Уточнен план 2013	Отчет 31.12.2013 г.
Програма 14 “ Младите в действие ”				
*План за действие за изпълнение на Националната стратегия за младежта (2010-2020)	Брой	1	1	1
*Годишен доклад за младежта	Брой	1	1	1
*Мониторинг и контрол по осъществяването на националните и европейски програми за младежта в страната	Брой проверки	50	50	105
*Младежки информационни портали на дирекция „Младеж, на Национален център „Младежки европейски програми и инициативи“ и на Евродеск	Брой информационни портали	3	3	3
*Национална информационна система за младежта	Брой	1	1	1
*Брой порведени обучения и форуми с участието с младите хора в страната и младежки работници	Брой	6	6	20
*Финансиране на младежки проекти по Национална програма за младежта 2011-2015 г.	Брой финансирани проекти	70	70	27
*Финансиране на проекти по Програма „Младежта в действие” на ЕК	Брой финансирани проекти	190	190	235
*Младежка информационна система „Евродеск”.	Брой Евродеск точки	29	29	31
*Неформално обучение на студентите чрез участие в различни извънучебни занимания в областта на културата, спорта, доброволчеството и гражданската активност	Брой проекти и инициативи	5	5	10

14.10. Отчет на разходите по програмата

Разходи по програмата (в лева)	Закон 2013	Уточнен план	Отчет към 31 декември
I. Общо ведомствени разходи	2 097 000	1 226 142	1 226 142
от тях за:			
Персонал	837 318	535 648	535 648
Издръжка	1 259 682	690 494	690 494
II. Администрирани разходни параграфи по бюджета	4 105 000	4 016 142	4 016 142
от тях за:			
Издръжка	3 305 000	0	
Субсидии за организациис нестопанска цел	800 000	4 016 142	4 016 142
Общо разходи (I+II)	6 202 000	5 242 284	5 242 284
Численост на щатния персонал	50	6	6

Общият размер на отчетените разходи по програмата към 31.12.2013 г. е 5 242,3 хил. лв. Ведомствените разходи са в размер на 1 226,1 хил. лв. и включват разходите на МОН и на ВРБК по предоставяните продукти/услуги. Администрираните разходи са в размер на 4 016,1 хил. лв. и включват предоставените субсидии за организации с нестопанска цел на проектно-конкурсен принцип.

14.1.1. Програма “Администрация“

Програмата включва административно-правните, финансово-счетоводните и стопанските дейности, предоставяни от съответните звена, които не участват пряко в програмите, но подпомагат цялостния процес по предоставяне на продуктите/услугите. Тук се включват текущи дейности, свързани с процесуално представителство на министерството пред съдилищата; изготвяне проекти на договори и становища по законосъобразността на договори; събиране и обобщаване на проектите на годишния бюджет на министерството и бюджетите на ВРБК; събиране и обобщаване на отчети за касово изпълнение на бюджета; осъществяване на контрол на извършените плащания и анализ по видове разходи; счетоводно отчитане, изготвяне на ежемесечни и годишни оборотни ведомости, подготовка на годишния баланс, счетоводно и касово обслужване на структурните звена; управлението на човешките ресурси, чрез набиране и подбор на кандидати за работа, анализ на потребностите и планиране обучението на персонала; деловодно обслужване и архивиране на приключените преписки; програмно и техническо осигуряване на компютърната техника; ведомствена охрана и пропускателен режим; материално-техническо снабдяване; административно обслужване на юридически и физически лица и протоколната дейност на министерството.

15.1. Отчет на разходите по програмата

Разходи по програмата (в лева)	Закон 2013	Уточнен план	Отчет към 31 декември
I. Общо ведомствени разходи	5 619 800	24 574 222	19 220 355
от тях за:			
Персонал	3 688 883	4 108 762	4 079 748
Издръжка	1 930 917	18 821 820	18 811 201
Капиталови разходи	0	1 643 640	-3 670 594
II. Администрирани разходни параграфи по бюджета	0	567 852	562 170
от тях за:			
Лихви		35 640	35 640
Стипендии		319 344	313 662
Текущи трансфери, обезщетения и помощи за домакинствата		212 868	212 868
Общо разходи (I+II)	5 619 800	25 142 074	19 782 525
Численост на щатния персонал	215	215	215

Общият размер на отчетените разходи по програмата към 31.12.2013 г. е 19 782, 5 хил. лв. Ведомствените разходи са в размер на 19 220, 4 хил. лв. и включват, както разходите на МОН и на ВРБК, свързани с предоставянето на продуктите/услугите по всички програми за периода, така и разходи по проекти по ОПРЧР, по които министерството е конкретен бенефициент. Неритмичното възстановяване на средствата по оперативни програми затруднява изпълнението на проектните дейности при спазване на определените план-графици и определя необходимостта от авансирането на разходите по проектите с бюджетни средства.

Администрираните разходи са в размер на 562, 2 хил. лв. и включват платените лихви за периода 15.06.2013 г. - 15.12.2013 г. по Заемно споразумение „Модернизация на образованието” със Световната банка в размер на 35, 6 хил.лв. Платената главница за периода е в размер на 867, 4 хил.лв. и е отчетена по съответния параграф по операции с финансови активи в отчета за касовото изпълнение на бюджета на МОН. В администрираните разходи са включени и разходи по ОПРЧР по проекти, по които министерството е конкретен бенефициент.